

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-7-19

Druk nr 3200

Warszawa, 30 stycznia 2019 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

U S T A W A

z dnia

o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki¹⁾

Art. 1. Fundusz Polskiej Nauki, zwany dalej „Funduszem”, finansuje działalność naukową, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, 2024 i 2245), z wyłączeniem twórczości artystycznej, szczególnie ważną dla realizacji strategii rozwoju kraju służącą rozwojowi innowacyjnych produktów, zwaną dalej „działalnością naukową”.

Art. 2. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) dotacji celowych z budżetu państwa;
- 2) odsetek od wolnych środków Funduszu przekazanych w depozyt zgodnie z art. 4;
- 3) środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
- 4) środków z kredytów lub pożyczek zaciągniętych na rzecz Funduszu przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 5) wpływów z obligacji emitowanych na rzecz Funduszu przez Bank Gospodarstwa Krajowego;
- 6) pożyczek z budżetu państwa;
- 7) darowizn i zapisów;
- 8) wpływów z innych środków publicznych;
- 9) wpływów z komercjalizacji wyników pracy zespołów badawczych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, lub know-how związanego z tymi wynikami;
- 10) wpływów z innych tytułów.

Art. 3. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego może zaciągać kredyty, pożyczki lub emitować obligacje w kraju i za granicą na rzecz Funduszu i z przeznaczeniem na:

- 1) finansowanie działań, o których mowa w art. 5 ust. 1;
- 2) spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz ustawę z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

2. Za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego, o których mowa w ust. 1, z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji mogą być udzielane przez Skarb Państwa gwarancje i poręczenia, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1808), z tym że wymogu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, w zakresie, w jakim wymaga się, aby środki przeznaczone na spłatę kredytu pochodziły ze źródeł innych niż budżet państwa, nie stosuje się.

3. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 2, są zwolnione z opłat prowizyjnych.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, z wyłączeniem art. 43 tej ustawy.

5. Jeżeli odzyskanie wierzytelności Skarbu Państwa, powstałych z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, nie jest możliwe, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może umorzyć wierzytelność w całości lub części.

Art. 4. Wolne środki Funduszu są lokowane na podstawie umowy w formie depozytu u ministra właściwego do spraw budżetu. Do przekazywania i przyjmowania tych środków stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.²⁾) dotyczące przekazywania i przyjmowania środków w depozyt.

Art. 5. 1. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) finansowanie zespołów badawczych prowadzących, w formie wirtualnego instytutu badawczego, działalność naukową w określonym obszarze wskazanym zgodnie z art. 6 ust. 1;
- 2) komercjalizację wyników pracy zespołów badawczych, o których mowa w pkt 1, lub know-how związanego z tymi wynikami.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669, 1693, 2245, 2354 i 2500.

2. Wirtualny instytut badawczy stanowi formę organizacji pracy wyselekcjonowanych, konkurencyjnych na poziomie międzynarodowym zespołów badawczych, prowadzących działalność naukową o wysokim potencjale zastosowań społeczno-gospodarczych, pod kierunkiem lidera o uznanym dorobku naukowym, której celem jest komercjalizacja jej wyników.

3. Wirtualnym instytutem badawczym zarządza podmiot wybrany przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „ministrem”, w trybie określonym w art. 7, zwany dalej „podmiotem zarządzającym”.

4. Podmiot zarządzający wybiera zespoły badawcze wchodzące w skład wirtualnego instytutu badawczego w trybie otwartego konkursu ofert.

5. Przy wylanianiu zespołów badawczych podmiot zarządzający bierze pod uwagę:

- 1) dotychczasowe osiągnięcia członków zespołu badawczego w zakresie działalności naukowej oraz komercjalizację wyników tej działalności;
- 2) potencjał zespołu badawczego do prowadzenia działalności naukowej na najwyższym światowym poziomie;
- 3) znaczenie przewidywanych efektów działalności naukowej dla rozwoju gospodarczego i polityki rozwojowej państwa, w tym wkład w innowacyjność gospodarki;
- 4) potencjał komercjalizacyjny planowanych efektów działalności naukowej.

Art. 6. 1. Minister, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki, wskazuje obszar działalności naukowej, która będzie finansowana ze środków Funduszu.

2. Wysokość środków finansowych ze środków Funduszu przeznaczonych na finansowanie działalności naukowej w obszarze wskazanym zgodnie z ust. 1 i okres tego finansowania ustala minister.

3. Minister podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, informację o obszarze działalności naukowej wskazanym zgodnie z ust. 1, wysokości środków finansowych przeznaczonych na jej finansowanie oraz okresie tego finansowania.

Art. 7. 1. Minister, biorąc pod uwagę obszar działalności naukowej wskazany zgodnie z art. 6 ust. 1 oraz potencjał organizacyjny i techniczny niezbędny do realizacji zadań w zakresie zarządzania wirtualnym instytutem badawczym, wskazuje podmiot zarządzający, którym może być:

- 1) PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością albo
- 2) podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, wybrany w trybie otwartego konkursu ofert.

2. W ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert określa się:

- 1) przedmiot otwartego konkursu ofert;
- 2) okres finansowania i wysokość środków przeznaczonych na funkcjonowanie wirtualnego instytutu badawczego;
- 3) szczegółowe kryteria oceny ofert;
- 4) miejsce i termin składania ofert;
- 5) termin rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert;
- 6) termin i sposób ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert;
- 7) wykaz dokumentów, które należy dołączyć do oferty;
- 8) informację o możliwości odwołania otwartego konkursu ofert przed upływem terminu na złożenie ofert oraz możliwości przedłużenia terminu złożenia ofert i terminu rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert;
- 9) sposób złożenia oferty i dokumentów, o których mowa w pkt 7.

3. Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra.

4. Oferta złożona w otwartym konkursie ofert zawiera:

- 1) informację o posiadanych przez podmiot składający ofertę zasobach rzeczowych oraz zasobie kadrowym i kompetencjach osób zapewniających wykonywanie zadań podmiotu zarządzającego;
- 2) informację o dotychczasowej działalności podmiotu składającego ofertę;
- 3) szczegółowy sposób realizacji zadań podmiotu zarządzającego;
- 4) harmonogram realizacji zadań podmiotu zarządzającego;
- 5) przewidywaną wysokość kosztów realizacji zadań podmiotu zarządzającego.

5. Przy rozpatrywaniu ofert uwzględnia się:

- 1) potencjał organizacyjny i techniczny podmiotu składającego ofertę;
- 2) doświadczenie podmiotu składającego ofertę w zakresie zarządzania projektami obejmującymi prowadzenie działalności naukowej;
- 3) przewidywaną wysokość kosztów realizacji zadań podmiotu zarządzającego.

6. Do wyboru podmiotu zarządzającego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 i 2215 oraz z 2019 r. poz. 53).

7. Minister podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, informację o podmiocie zarządzającym wyłonionym w trybie wskazanym w ust. 1.

Art. 8. 1. Do zadań podmiotu zarządzającego należy:

- 1) organizacja i przeprowadzanie otwartych konkursów ofert na wyłonienie zespołów badawczych;
- 2) opracowanie standardów rekrutacji do zespołów badawczych oraz przeprowadzanie ewaluacji ich stosowania;
- 3) wybór oraz organizacja pracy ekspertów, w tym ekspertów zagranicznych, którzy będą dokonywali oceny zgłoszonych do konkursu zespołów badawczych i ich liderów;
- 4) przygotowanie i zawieranie umów o finansowanie ze środków Funduszu zespołów badawczych wyłonionych w otwartych konkursach ofert;
- 5) opracowanie zasad i procedur w zakresie zarządzania własnością intelektualną oraz komercjalizacją wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami;
- 6) przeprowadzanie ewaluacji działalności naukowej zespołów badawczych oraz oceny końcowej zespołów badawczych;
- 7) przekazywanie środków z Funduszu;
- 8) komercjalizacja wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami;
- 9) nadzór nad realizacją zadań przez zespoły badawcze oraz prawidłowością wydatkowania środków z Funduszu.

2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1 pkt 9, podmiot zarządzający może:

- 1) żądać informacji i wyjaśnień od zespołów badawczych i ich liderów oraz podmiotów, o których mowa w art. 11;

- 2) dokonywać kontroli realizacji zadań przez zespoły badawcze;
- 3) wstrzymać wypłatę środków finansowych w przypadku wydatkowania przekazanych środków niezgodnie z umową, zakresem planowanej działalności naukowej lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie działalności naukowej, do czasu wyjaśnienia nieprawidłowości;
- 4) przerwać wypłatę środków finansowych w przypadku nienależytego wykonywania umowy, wydatkowania przekazanych środków niezgodnie z zakresem planowanej działalności naukowej lub nieosiągnięcia wyników zaplanowanych na danym etapie działalności naukowej;
- 5) dokonywać innych działań nadzorczych określonych w umowie, o której mowa w art. 11.

Art. 9. 1. Minister zawiera z podmiotem zarządzającym umowę o zarządzanie wirtualnym instytutem badawczym.

2. Umowa o zarządzanie wirtualnym instytutem badawczym określa w szczególności:

- 1) obszar działalności naukowej, w którym będzie prowadzona przez zespoły badawcze w formie wirtualnego instytutu badawczego działalność naukowa finansowana ze środków Funduszu;
- 2) liczbę zespołów badawczych, które mają zostać wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert;
- 3) sposób i tryb przeprowadzania otwartych konkursów ofert na wyłonienie zespołów badawczych;
- 4) sposób i tryb sprawowania nadzoru nad realizacją zadań przez podmiot zarządzający;
- 5) wysokość i sposób przekazywania oraz rozliczania środków finansowych przeznaczonych na finansowanie zespołów badawczych;
- 6) wysokość środków finansowych przeznaczonych na finansowanie realizacji zadań przez podmiot zarządzający;
- 7) warunki przekazywania środków z komercjalizacji wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami na rzecz Funduszu;
- 8) sposób i zakres prowadzenia ewaluacji działalności naukowej oraz oceny końcowej zespołów badawczych;
- 9) warunki rozwiązania umowy.

Art. 10. 1. Minister sprawuje nadzór nad realizacją zadań przez podmiot zarządzający pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

2. W ramach nadzoru minister:

- 1) może żądać wglądu do dokumentów związanych z zarządzaniem wirtualnym instytutem badawczym;
- 2) dokonuje oceny działalności podmiotu zarządzającego;
- 3) przeprowadza kontrolę podmiotu zarządzającego w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. poz. 1092).

Art. 11. Podmiot zarządzający zawiera z podmiotem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 3–6 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w którym działalność naukową prowadzi lider zespołu badawczego, umowę o finansowanie zespołu badawczego ze środków Funduszu określającą w szczególności:

- 1) lidera zespołu badawczego wraz z określeniem liczby członków tego zespołu oraz planem niezbędnych działań rekrutacyjnych;
- 2) zakres planowanej działalności naukowej, warunki jej realizacji, w tym harmonogram i kosztorys;
- 3) warunki i tryb przekazywania środków finansowych;
- 4) spodziewane efekty działalności naukowej, w tym zobowiązanie do współpracy przy komercjalizacji wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami;
- 5) zasady zarządzania pracą zespołu badawczego i warunki jej organizacji;
- 6) inne niż określone w art. 8 ust. 2 pkt 1–4 działania wykonywane w ramach nadzoru nad realizacją zadań przez zespoły badawcze oraz prawidłowością wydatkowania środków z Funduszu;
- 7) sposób i tryb sprawowania nadzoru nad realizacją zadań przez zespoły badawcze oraz prawidłowością wydatkowania środków z Funduszu;
- 8) zakres praw wynikających z przyznania praw autorskich, praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej;
- 9) sposób i koszty sprawowania ochrony praw własności intelektualnej;
- 10) sposoby i warunki rozporządzania prawami własności intelektualnej oraz ich wykorzystania dla celów komercyjnych i do dalszych badań naukowych lub prac rozwojowych;

- 11) wielkości udziałów i korzyści wynikających z komercjalizacji wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami;
- 12) warunki i sposób rozliczenia przekazanych środków finansowych;
- 13) sposób i zakres ewaluacji działalności naukowej;
- 14) tryb kontroli wykonania obowiązków określonych w umowie;
- 15) warunki rozwiązania umowy.

Art. 12. Minister zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego porozumienie określające szczegółowe warunki współpracy w zakresie gospodarowania środkami Funduszu, w tym:

- 1) sposób gromadzenia w ramach Funduszu wpływów, o których mowa w art. 2 pkt 9;
- 2) podmiot zarządzający oraz sposób i harmonogram przekazywania temu podmiotowi środków finansowych.

Art. 13. 1. Ze środków Funduszu dokonuje się:

- 1) pokrycia kosztów emisji i wykupu obligacji, o których mowa w art. 3 ust. 1;
- 2) spłaty:
 - a) kredytów i pożyczek wraz z odsetkami i innymi kosztami obsługi kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 3 ust. 1,
 - b) udzielonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego finansowania, o którym mowa w ust. 3, wraz z kosztami tego finansowania.

2. Ze środków Funduszu dokonuje się również wypłaty:

- 1) wynagrodzenia przysługującego Bankowi Gospodarstwa Krajowego z tytułu kosztów obsługi Funduszu;
- 2) wypłaty środków przeznaczonych na pokrycie kosztów realizacji zadań przez podmiot zarządzający.

3. W przypadku niedoboru na rachunku Funduszu środków niezbędnych do terminowej obsługi działań, o których mowa w ust. 1 i 2, Bank Gospodarstwa Krajowego, w uzgodnieniu z ministrem i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, może finansować ich realizację ze środków własnych.

4. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów realizacji zadań przez podmiot zarządzający nie może przekroczyć 5% środków finansowych przeznaczonych na finansowanie działań, o których mowa w art. 5 ust. 1.

Art. 14. Bank Gospodarstwa Krajowego, na wniosek ministra, dokonuje wypłat ze środków Funduszu na rzecz podmiotu zarządzającego w wysokości i terminach wynikających z porozumienia, o którym mowa w art. 12.

Art. 15. 1. Nadzór nad gospodarowaniem środkami Funduszu sprawuje Rada Nadzorcza Banku Gospodarstwa Krajowego.

2. Bank Gospodarstwa Krajowego:

- 1) przekazuje ministrowi oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych projekt planu finansowego Funduszu na dany rok do dnia 15 czerwca roku poprzedniego;
- 2) wyodrębnia w swoim planie finansowym plan finansowy Funduszu opracowany w porozumieniu z organami, o których mowa w pkt 1, do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, na który plan jest opracowywany;
- 3) sporządza dla Funduszu odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat wchodzących w skład sprawozdania finansowego Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 4) składa ministrowi informację o realizacji planu finansowego Funduszu w terminie do dnia:
 - a) 31 lipca – za pierwsze półrocze,
 - b) 31 stycznia – za drugie półrocze;
- 5) składa ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu w danym roku do dnia 30 kwietnia roku następnego.

Art. 16. 1. Plan finansowy Funduszu określa w szczególności:

- 1) przewidywaną wysokość środków przeznaczonych na:
 - a) finansowanie działań, o których mowa w art. 5 ust. 1,
 - b) wynagrodzenie przysługujące Bankowi Gospodarstwa Krajowego z tytułu kosztów obsługi Funduszu,
 - c) obsługę kredytów, pożyczek i emisję obligacji;
- 2) przychody Funduszu.

2. Plan finansowy Funduszu stanowi podstawę dokonywania wypłat ze środków Funduszu, a także podstawę do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz przeprowadzenia emisji obligacji, o których mowa w art. 2 pkt 5.

Art. 17. W ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1543) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8:

a) ust. 1–1b otrzymują brzmienie:

„1. Rada Nadzorcza składa się z 12 członków, w tym przewodniczącego, powoływanych spośród osób posiadających odpowiednie kwalifikacje.

1a. Rada Nadzorcza jest zdolna do realizacji swoich zadań i podejmowania uchwał, jeżeli liczba jej członków wynosi nie mniej niż 9 osób.

1b. W przypadku gdy liczba członków Rady Nadzorczej jest mniejsza niż 12, w terminie 30 dni podejmuje się czynności w celu uzupełnienia składu do 12 osób.”,

b) w ust. 4 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.”;

2) w art. 12a dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki może żądać od Rady Nadzorczej, Zarządu oraz członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w art. 8 ust. 4 pkt 9, przekazania informacji dotyczących BGK z zakresu wspierania działalności naukowej lub szkolnictwa wyższego.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1182, 1669, 1735, 2024, 2243 i 2270) w art. 2 w pkt 8 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;”.

Art. 19. 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego tworzy się Fundusz.

2. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy obniża się fundusz statutowy Banku Gospodarstwa Krajowego o kwotę w wysokości 500 000 000 zł, przez wpłatę tej kwoty na zasilenie Funduszu.

3. Do obniżenia funduszu statutowego, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się art. 5c ustawy zmienianej w art. 17.

4. Do obniżenia funduszu statutowego, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się wymogu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 77 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych

dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.³⁾).

Art. 20. Bank Gospodarstwa Krajowego w terminie dwóch miesięcy od dnia zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 12, wyodrębni w swoim planie finansowym opracowany w porozumieniu z organami, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 1, plan finansowy Funduszu na 2019 r.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 165 z 04.06.2014, str. 31, Dz. Urz. UE L 355 z 12.12.2014, str. 6, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 143 z 09.06.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 328 z 12.12.2015, str. 108, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 10 z 14.01.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2017, str. 14, Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 14, Dz. Urz. UE L 177 z 08.07.2017, str. 7, Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 322 z 07.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 329 z 13.12.2017, str. 6, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 347 z 28.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 32 z 06.02.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 123 z 18.05.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 137 z 04.06.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 169 z 06.07.2018, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 309 z 05.12.2018, str. 1.

UZASADNIENIE

Regulacje zawarte w projekcie ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki, zwanego dalej „projektem ustawy”, wpisują się w realizację Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r. Strategia ta obejmuje szereg obszarów, w których rozwój nauki (działań badawczo-rozwojowych) stanowi istotny element z punktu widzenia wzrostu poziomu konkurencyjności podmiotów krajowych. W celu pod nazwą *Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych* wskazuje się, że oprócz rozwiązań horyzontalnych, zwiększających innowacyjność gospodarki (wsparcie wszystkich etapów powstawania innowacji, w tym fazy działalności badawczo-rozwojowej i jej wdrożenia oraz wchodzenia na rynki globalne, ochrony własności intelektualnej, współpracy nauka-biznes itd.), wsparcie będzie skoncentrowane na wybranych obszarach i technologiach, które mają istotne znaczenie dla gospodarki. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, pośród działań podejmowanych do 2020 r., wymienia Rozwój szkolnictwa wyższego, zgodnie z trzema filarami Strategii dla szkolnictwa wyższego i nauki – Konstytucja dla nauki, Innowacje dla gospodarki, Nauka dla Ciebie, ogłoszonej 9 września 2016 r., w kierunku systemu efektywnie współpracującego z otoczeniem (...), promującego: doskonałość naukową opartą na jakości, funkcjonowanie interdyscyplinarnych zespołów badawczych (...). Strategia ta wśród działań podejmowanych do 2030 r. wymienia umiędzynarodowienie i otwarcie polskich szkół wyższych na innowacje przez zapewnienie m.in. otoczenia prawnego sprzyjającego innowacyjności i komercjalizacji wyników badań naukowych przez uczelnie i jednostki naukowe czy stworzenie warunków, które pozwolą na zatrudnianie w Polsce zagranicznych uczonych z dorobkiem naukowym. Działalność naukowa wspierana ze środków Funduszu Polskiej Nauki, zwanego dalej „Funduszem”, powinna być nastawiona nie tylko na badania naukowe i prace rozwojowe, lecz także komercjalizację ich wyników w postaci innowacyjnych produktów, które mogłyby konkurować na polskim i globalnym rynku.

Rozwiązania przyjęte w projekcie ustawy realizują założenia Strategii zarówno w zakresie zwiększenia nakładów finansowych na działalność naukową, jak również w zakresie wspierania powstania i rozwoju innowacyjnych sposobów organizacji działań badawczo-rozwojowych. Zakłada się, że firmy z branży, w której będzie

funkcjonował wirtualny instytut badawczy (w szczególności z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw), uzyskają możliwość szybszego rozwoju dzięki transferowi wiedzy od zespołów badawczych, które będą miały stabilne i długotrwałe finansowanie ze środków Funduszu.

Jednymi z flagowych projektów wymienionych w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest Centrum Rozwoju Biotechnologii (przewidujący w szczególności budowanie pozycji Rzeczypospolitej Polskiej jako europejskiego centrum zaawansowanych technologii medycznych) oraz Polskie wyroby medyczne. Należy również wskazać, iż jedną z branż, w których Rzeczpospolita Polska posiada znaczący potencjał rozwojowy, jest branża zaawansowanych produktów biotechnologicznych i biomedycznych. Mając na uwadze powyższe, środki tworzonego Funduszu w pierwszej kolejności zostaną przeznaczone na obszar szeroko rozumianej biotechnologii, ze szczególnym uwzględnieniem biotechnologii medycznej. Obszar ten ma bowiem bardzo duży potencjał komercyjny – zgodnie z raportem „Biotechnology Report 2017” przychody firm biotech w 2016 r. osiągnęły kwotę 139,4 mld USD (wzrost o 7% w stosunku do 2015 r.), a ich wydatki na działalność badawczo-rozwojową wyniosły 45,7 mld USD (wzrost o 12%), a zatrudnienie 203 tys. osób (wzrost o 14%).

Na gruncie obowiązujących przepisów finansowanie działalności badawczej odbywa się bądź za pośrednictwem subwencji, której beneficjentem są wskazane podmioty (finansowanie oparte o ocenę działalności całego podmiotu, a nie określonego, dysponującego najwyższymi kompetencjami zespołu naukowego), bądź przez konkretne projekty badawcze. Narodowe Centrum Nauki wspiera finansowo projekty badawcze jedynie w obszarze badań podstawowych, a Narodowe Centrum Badań i Rozwoju finansuje prawie wyłącznie badania przemysłowe i prace rozwojowe. Finansowanie działalności naukowej koncentruje się na samym procesie badawczym, bez fazy komercjalizacji, natomiast funkcjonujące fundusze inwestycyjne wspierają projekty dysponujące już określonym produktem, co nie zapewnia finansowania dla początkowej fazy rozwoju innowacyjnych koncepcji. Obowiązujące przepisy nie przewidują natomiast bezpośredniego finansowania działalności naukowej prowadzonej przez zespoły badawcze w pełnym cyklu powstawania innowacji, na poziomie niezbędnym do przygotowania i wprowadzenia na rynek konkurencyjnego produktu. Analiza obowiązującego stanu prawnego wykazała, że nie ma możliwości wdrożenia

rozwiązania przewidzianego w projektowanej ustawie w oparciu o dostępne narzędzia prawne i instytucje tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki.

Wprowadzenie projektowanego rozwiązania jest związane z koniecznością stworzenia nowego mechanizmu finansowania badań naukowych i prac rozwojowych oraz ich komercjalizacji. Uzupełniałby on procesy dotychczas funkcjonujące, w szczególności w obszarach o dużym znaczeniu społecznym i gospodarczym. Cechą charakterystyczną projektowanego rozwiązania będzie zapewnienie stabilnego systemu finansowania, które będzie dostępne w perspektywie długookresowej (w założeniu do 10 lat w cyklach 5-letnich, po dokonaniu oceny wydatkowania dotychczas przyznanych środków oraz przy osiągnięciu zakładanych celów naukowych). Finansowanie takie jest niezbędne dla prowadzenia badań i wdrażania ich wyników, szczególnie w niektórych branżach, np. biotechnologii czy medycynie. Utworzenie Funduszu stanowi również jeden ze sposobów rozwiązania problemu niskiego poziomu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów.

Projekt ustawy ma na celu stworzenie podstaw i mechanizmu finansowania działalności naukowej prowadzonej w nowatorskiej formule – wirtualnego instytutu badawczego, zwanego dalej „WIB”, który będzie stanowił formę organizacji pracy wyselekcjonowanych, konkurencyjnych na poziomie międzynarodowym zespołów badawczych prowadzących działalność naukową o wysokim potencjale zastosowań społeczno-gospodarczych, pod kierunkiem lidera o uznanym dorobku naukowym i której wyniki zostaną następnie skomercjalizowane (art. 5 ust. 2 projektu ustawy).

WIB nie będzie posiadał osobowości prawnej, nie będzie również pracodawcą dla naukowców wchodzących w skład tworzących go zespołów badawczych. Struktura i sposób działania WIB są określone w projekcie ustawy w sposób ramowy – jest to uzasadnione innowacyjnym w polskich warunkach mechanizmem finansowania badań, który może wymagać pewnych zmian na etapie jego wdrażania. Uregulowanie tych elementów bezpośrednio w ustawie utrudniłoby adekwatną i szybką reakcję podmiotów wchodzących w skład systemu. Wszystkie kwestie dotyczące funkcjonowania WIB, zgodnie z projektem ustawy, będą szczegółowo uregulowane w umowie, którą minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwany dalej „ministrem”, zawrze z podmiotem zarządzającym.

Fundusz finansujący działalność WIB powstanie w Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanym dalej „BGK”. Będzie on wyodrębniony z budżetu państwa i będzie mógł finansować wskazane cele w dłuższym horyzoncie czasowym. Przewiduje się, że zasadniczym źródłem finansowania Funduszu będzie kwota 500 mln zł, jaką zostanie on zasilony w wyniku obniżenia funduszu statutowego BGK (art. 19 ust. 2 projektu ustawy). Kwota ta została określona na poziomie umożliwiającym odpowiednie finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych. Plan finansowy Funduszu będzie stanowił wyodrębnioną część planu finansowego BGK. Fundusz będzie funkcjonował na zasadach funduszu przepływowego, podobnie jak inne fundusze znajdujące się w zarządzie BGK (w tym Krajowy Fundusz Drogowy czy Fundusz Kolejowy).

Celem Funduszu jest finansowanie działalności naukowej szczególnie ważnej dla realizacji strategii rozwoju kraju, służącej rozwojowi innowacyjnych produktów. Ze środków Funduszu będzie finansowana działalność naukowa, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.), z wyłączeniem twórczości artystycznej. Ze środków Funduszu będą finansowane zespoły badawcze prowadzące działalność naukową w formie WIB w określonym obszarze nauki (art. 5 ust. 1 projektu ustawy). Projekt ustawy wskazuje kryteria, które będą brane pod uwagę przy wyłanianiu zespołów badawczych. Przy finansowaniu działalności naukowej ze środków Funduszu będzie brany pod uwagę wysoki poziom potencjału zespołu badawczego i jego lidera do prowadzenia działalności naukowej, dotychczasowe osiągnięcia członków zespołu badawczego w zakresie działalności naukowej i komercjalizacji jej wyników, znaczenie przewidywanych efektów działalności naukowej dla rozwoju gospodarczego i polityki rozwojowej państwa, w tym wkład w innowacyjność gospodarki oraz potencjał komercjalizacyjny planowanych efektów działalności naukowej (art. 5 ust. 5 projektu ustawy). Istota projektowanych rozwiązań dotyczy udzielania wsparcia zespołom badawczym o potencjale pozwalającym realizować badania naukowe i prace rozwojowe na światowym poziomie, których wyniki mogą stać się podstawą do rozwoju produktów o znaczeniu globalnym. Niezależnie od tego trzeba zauważyć, że projekt ustawy nie wyklucza sytuacji, w której w ramach jednego zespołu będą zarówno naukowcy o bardzo dużym doświadczeniu, jak i o mniejszym dorobku, co jest pożądanym rozwiązaniem, biorąc pod uwagę kwestię rozwoju kadr naukowych. Uwzględnienie obok działalności naukowej także elementów dydaktyki wynika z analizy doświadczeń

międzynarodowych. Wskazują one, że prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych jest jednym z elementów procesu dydaktycznego i tak też będzie w ramach realizacji zadań przez zespoły badawcze wchodzące w skład WIB (przede wszystkim w zakresie studiów doktoranckich).

Proces powstawania WIB zostanie zapoczątkowany wskazaniem przez ministra, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki, obszaru, w jakim planuje się prowadzenie działalności naukowej w tej formie. Przy wyborze obszaru uwzględniane będą priorytety wynikające z dokumentów strategicznych przyjętych przez Radę Ministrów, a w szczególności ze Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Krajowych Inteligentnych Specjalizacji, potencjału badawczego występującego w poszczególnych dziedzinach nauki oraz istniejących lub przyszłych potrzeb społecznych lub gospodarczych. Obszar działalności naukowej odnosi się do zakresu tematycznego działalności badawczej, który może mieścić się w ramach jednej dyscypliny naukowej lub dziedziny nauki, ale też może mieć charakter interdyscyplinarny. Projekt ustawy ma na celu stworzenie warunków do powoływania WIB-ów, w których zespoły naukowców będą prowadzić badania naukowe lub prace rozwojowe w obszarach przyszłościowych i przekrojowych w stosunku do obowiązujących przepisów dotyczących dyscyplin naukowych czy dziedzin nauki.

Jednym z takich obszarów jest biotechnologia, będąca źródłem rozwiązań w zakresie medycyny, żywności funkcjonalnej, ochrony środowiska czy nowych materiałów. Informację o obszarze działalności naukowej, wysokości środków finansowych przeznaczonych na jej finansowanie oraz okresie tego finansowania minister będzie podawał do wiadomości w komunikacie ogłaszonym w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej. Komunikat nie ma charakteru konstytutywnego, a jego wydanie ma na celu poinformowanie środowiska naukowego o rozpoczęciu procesu powołania WIB albo – w przypadku wyboru opcji przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podmiot zarządzający – o możliwości wzięcia udziału w takim konkursie. Z art. 7 projektu ustawy wynika, że podmiot zarządzający będzie mógł być wyłoniony przez wskazanie PORT Polskiego Ośrodka Rozwoju Technologii Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zwanego dalej „PORT”, jako podmiotu zarządzającego albo w drodze konkursu. W pierwszym przypadku bezpośrednio po komunikacie, o którym mowa w art. 6 ust. 3 projektu ustawy, minister wydaje komunikat, o którym mowa w art. 7 ust. 7 projektu ustawy,

w którym wskazuje PORT jako podmiot zarządzający. Natomiast w drugim przypadku minister ogłasza konkurs na wyłonienie podmiotu zarządzającego i po jego wyłonieniu podaje w drodze komunikatu informację o wyłonionym podmiocie.

Projekt ustawy wprowadza konstrukcję organizacji i finansowania działalności naukowej WIB opartą na umowach pomiędzy zaangażowanymi podmiotami (art. 9 i art. 11 projektu ustawy). Działania związane z organizacją WIB oraz jego zarządzaniem minister będzie powierzał, na podstawie umowy, podmiotowi zarządzającemu. Będzie nim mógł być – jak wskazano wyżej – PORT albo podmiot wybrany w drodze otwartego konkursu ofert spośród podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Przy podejmowaniu decyzji o sposobie wyłonienia podmiotu zarządzającego decydujący będzie potencjał organizacyjny i techniczny do realizacji zadań w zakresie zarządzania WIB (art. 7 ust. 1 projektu ustawy).

Określony w projekcie ustawy sposób wyboru i zakres podmiotów, które mogą pełnić funkcję podmiotu zarządzającego, wynika przede wszystkim ze specyfiki zadań wskazanych do realizacji przez taką jednostkę. Należy bowiem zauważyć, iż rolą podmiotu zarządzającego jest kompleksowa organizacja i zarządzanie WIB, którego działalność będzie skupiona na specjalistycznym obszarze – wymagającym adekwatnych zasobów ze strony podmiotu zarządzającego. Zadania podmiotu zarządzającego zostały określone w art. 8 ust. 1 projektu ustawy i obejmują: organizację i przeprowadzanie otwartych konkursów ofert na wyłonienie zespołów badawczych, opracowanie standardów rekrutacji do zespołów badawczych oraz przeprowadzanie ewaluacji ich stosowania, wybór oraz organizację pracy ekspertów, w tym ekspertów zagranicznych, którzy będą dokonywali oceny zgłoszonych do konkursu zespołów badawczych i ich liderów, przygotowanie i zawieranie umów o finansowanie ze środków Funduszu zespołów badawczych wyłonionych w otwartych konkursach ofert. Do zadań podmiotu zarządzającego będzie należało również opracowanie zasad i procedur w zakresie zarządzania własnością intelektualną oraz komercjalizacją wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami, przeprowadzanie ewaluacji działalności naukowej zespołów badawczych oraz oceny końcowej zespołów badawczych, przekazywanie środków z Funduszu, a także nadzór nad realizacją zadań przez zespoły badawcze oraz prawidłowością wydatkowania

środków z Funduszu. Podmiot zarządzający będzie odpowiadał też za komercjalizację wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami.

W przypadku otwartego konkursu ofert na podmiot zarządzający, w ogłoszeniu zamieszczane będą informacje wskazane w art. 7 ust. 2 projektu ustawy obejmujące przedmiot otwartego konkursu ofert, okres finansowania i wysokość środków przeznaczonych na funkcjonowanie WIB, szczegółowe kryteria oceny ofert, miejsce i termin składania ofert, termin rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, a także termin i sposób ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert, wykaz dokumentów, które należy dołączyć do oferty, jak również informację o możliwości odwołania otwartego konkursu ofert przed upływem terminu na złożenie ofert, możliwości przedłużenia terminu złożenia ofert, a także termin rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert oraz informacje o sposobie złożenia oferty i dokumentów, które należy do niej dołączyć. Projekt ustawy w art. 7 ust. 5 stanowi, że w przypadku wyłaniania podmiotu zarządzającego w trybie otwartego konkursu ofert minister musi brać od uwagę: potencjał organizacyjny i techniczny podmiotów składających oferty, doświadczenie tych podmiotów w zakresie zarządzania projektami obejmującymi prowadzenie działalności naukowej, a także przewidywaną wysokość kosztów realizacji zadań podmiotu zarządzającego. Są to więc kryteria wspólne dla wszystkich podmiotów zarządzających niezależnie od tego, w jakim obszarze WIB zostanie powołany. Przy rozstrzygnięciu konkursu będzie brana pod uwagę cała działalność oferentów, a nie tylko fakt prowadzenia działalności naukowej, co związane jest z zakresem i charakterem zadań związanych z zarządzaniem WIB. Do wyboru podmiotu zarządzającego nie będzie stosować się ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, z późn. zm.). Uregulowanie kwestii wyboru podmiotu zarządzającego przepisami projektu ustawy podyktowane jest specyfiką zadań, które mają realizować podmioty zarządzające w zakresie zarządzania wirtualnym instytutem badawczym, a także potrzebą szybkiego i sprawnego wyłonienia podmiotu zarządzającego WIB.

W odniesieniu do możliwości zawarcia umowy o zarządzanie WIB z PORT, należy wskazać, iż jest to jednoosobowa spółka Skarbu Państwa, dysponująca odpowiednim zapleczem laboratoryjnym oraz potencjałem organizacyjnym do koordynowania prac zespołów badawczych (w tym w obszarze biotechnologii). Od czasu swojego utworzenia spółka koordynowała realizację wielu projektów obejmujących prowadzenie

działalności naukowej. Wartość już zrealizowanych projektów to ponad 900 mln zł. PORT realizował między innymi projekt pn. Biotechnologie i Zaawansowane Technologie Medyczne (BioMED) obejmujący w szczególności badania w zakresie bionanomateriałów w terapii i diagnostyce, nowych nośników leków, precyzyjnej diagnostyki nowotworów, problematykę zapobiegania i leczenia chorób, medycyny regeneracyjnej. Realizowane projekty miały charakter zarówno działalności własnej, jak i koordynacji badań prowadzonych w innych podmiotach prowadzących działalność naukową. Spółka zatrudnia wyspecjalizowaną kadrę naukową pracującą z wykorzystaniem nowoczesnej infrastruktury badawczej oraz prowadzi działalność naukową współpracując z partnerami gospodarczymi, w tym innymi spółkami Skarbu Państwa. Podmiot ten spełnia zatem warunki organizacyjne oraz dysponuje zapleczem do realizacji zadań podmiotu zarządzającego. Ponadto, zgodnie z art. 18 projektu ustawy, spółkę proponuje się dodać do katalogu spółek realizujących misję publiczną – zmiana w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1182, z późn. zm.). Wynika to między innymi z faktu, że jest to spółka będąca własnością Skarbu Państwa, która dysponuje potencjałem, jaki powinien zostać wykorzystany do realizacji polityki rządu, w tym do prowadzenia badań w sektorach istotnych z punktu widzenia polityki gospodarczej i naukowej państwa, wskazanych w dokumentach strategicznych. W spółce realizującej misję publiczną wykonywanie praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej odbywa się na zasadach prawidłowej gospodarki, w szczególności w celu efektywnej realizacji misji publicznej realizowanej przez tę spółkę (wykonywanie praw z akcji lub udziałów należących do Skarbu Państwa lub państwowej osoby w spółce bez misji publicznej odbywa się na zasadach prawidłowej gospodarki, w celu osiągnięcia trwałego wzrostu wartości tych akcji, z uwzględnieniem polityki gospodarczej państwa). Spółka tym samym stanie się instrumentem efektywnie realizującym misję i cele polityki państwa.

Informacja o wyborze podmiotu zarządzającego zostanie podana do publicznej wiadomości w drodze komunikatu ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra. Po wyłonieniu podmiotu zarządzającego minister zawrze z nim umowę o zarządzanie WIB, której niezbędne elementy wskazuje art. 9 ust. 2 projektu ustawy. Powstanie WIB obwarowane jest wysokimi wymaganiami w stosunku do osób wchodzących w skład zespołów badawczych tworzących WIB, a tym samym

w stosunku do oczekiwanego potencjału tych zespołów (w szczególności doskonałość naukowa badań, międzynarodowa reputacja, otwartość na innowacje), dlatego też szczególnie istotne będzie właściwe przeprowadzenie procesu wyboru liderów tych zespołów i rekrutacji ich członków. Organizacja i przeprowadzenie otwartych konkursów ofert na wybór zespołów badawczych będzie należała do podmiotu zarządzającego (art. 8 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy). Będzie on korzystał w tym zakresie ze wsparcia ekspertów, w tym ekspertów zagranicznych, którzy będą dokonywali oceny zespołów badawczych zgłoszonych do konkursu. Sposób i tryb przeprowadzenia otwartego konkursu ofert zostanie określony w umowie o zarządzanie WIB. Podmiot zarządzający będzie zobowiązany również do opracowania standardów rekrutacji do zespołów badawczych (art. 8 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy) oraz będzie przygotowywał i zawierał umowy o finansowanie ze środków Funduszu zespołów badawczych wyłonionych w otwartych konkursach ofert (art. 8 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy). Zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 2 i 5 projektu ustawy liczbę tych zespołów, a także wysokość i sposób przekazywania oraz rozliczania środków finansowych przeznaczonych na finansowanie zespołów badawczych będzie określała umowa o zarządzanie WIB. Podmiot zarządzający, po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert na wyłonienie zespołów badawczych, zawiera umowę z podmiotem zatrudniającym lidera zespołu badawczego (art. 11 projektu ustawy). Zakłada się, że w większości przypadków zespoły badawcze będą złożone z pracowników jednej jednostki. Na etapie podpisywania umowy z podmiotem zarządzającym zostanie przygotowywany – jeśli będzie taka potrzeba – plan rekrutacji kolejnych osób do zespołu badawczego (osobom takim będzie mogła zostać powierzona praca przez jednostkę macierzystą lidera zespołu badawczego, z wykorzystaniem różnych form prawnych). Podmiot zarządzający będzie dysponował środkami przeznaczonymi dla zespołów badawczych funkcjonujących w formie WIB, przy czym środki te będą przekazywane na rachunki podmiotów, w których będą zatrudnieni liderzy zespołów badawczych. Warunki i tryb przekazywania środków finansowych określi umowa pomiędzy podmiotem zarządzającym a podmiotem, w którym działalność naukową prowadzi lider zespołu badawczego. Zgodnie z art. 11 projektu ustawy umowa taka zawierana jest z podmiotami wymienionymi w art. 7 ust. 1 pkt 1, 3–6 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, czyli uczelniami, Polską Akademią Nauk, instytutami naukowymi Polskiej Akademii Nauk, instytutami badawczymi,

międzynarodowymi instytutami naukowymi utworzonymi na podstawie odrębnych ustaw działającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innymi podmiotami prowadzącymi głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły.

Projekt ustawy w art. 11 określa również obligatoryjne elementy tych umów. Są nimi w szczególności: zakres planowanej działalności naukowej, warunki jej realizacji, w tym harmonogram i kosztorys, warunki i tryb przekazywania środków finansowych, wskazanie lidera zespołu badawczego wraz z określeniem docelowej liczby członków tego zespołu oraz planem niezbędnych działań rekrutacyjnych, spodziewane efekty działalności naukowej, w tym zobowiązanie do współpracy przy komercjalizacji wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami, zasady zarządzania pracą zespołu badawczego i warunki jej organizacji, inne, niż określone w art. 8 ust. 2 pkt 1–4 projektu ustawy, działania wykonywane w ramach nadzoru nad realizacją zadań przez zespoły badawcze oraz prawidłowością wydatkowania środków z Funduszu, sposób i tryb sprawowania nadzoru nad realizacją zadań przez zespoły badawcze oraz prawidłowością wydatkowania środków z Funduszu, zakres praw wynikających z przyznania praw autorskich, praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej, sposób i koszty sprawowania ochrony praw własności intelektualnej, sposoby i warunki rozporządzania prawami własności intelektualnej oraz ich wykorzystania dla celów komercyjnych i do dalszych badań naukowych lub prac rozwojowych, wielkości udziałów i korzyści wynikających z komercjalizacji wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami, warunki i sposób rozliczenia przekazanych środków finansowych, sposób i zakres ewaluacji działalności naukowej, tryb kontroli wykonania obowiązków określonych w umowie oraz warunki rozwiązania umowy. Tak szeroki katalog spraw regulowanych w umowie ma na celu z jednej strony zapewnienie sprawnej realizacji prac zespołów badawczych działających w formie WIB, z drugiej stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych po stronie podmiotu zarządzającego.

Podmiot zarządzający będzie sprawował nadzór nad realizacją zadań przez zespoły badawcze oraz prawidłowością wydatkowania środków z Funduszu. W ramach nadzoru podmiot zarządzający może dokonywać kontroli realizacji zadań przez zespoły badawcze czy wstrzymać lub nawet przerwać ich finansowanie, np. w sytuacji wydatkowania przekazanych środków niezgodnie z umową czy nieosiągnięcia, na danym etapie, zakładanych wyników działalności naukowej (art. 8 ust. 2 projektu ustawy).

W związku z faktem, iż badania naukowe i prace rozwojowe z zasady charakteryzują się dużym ryzykiem z punktu widzenia osiągnięcia zakładanego rezultatu, konieczna jest możliwość zaprzestania finansowania danej działalności, jeśli dalsze prace nie rokują na osiągnięcie celów określonych w ramach umowy. W ramach nadzoru podmiot zarządzający może także dokonywać innych działań nadzorczych, które zostaną określone w umowie pomiędzy podmiotem zarządzającym a podmiotem, w którym działalność naukową prowadzi lider zespołu badawczego.

Do zadań podmiotu zarządzającego będzie należało również opracowanie zasad i procedur w zakresie zarządzania własnością intelektualną i komercjalizacją wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami. Wpływy z komercjalizacji działalności naukowej będą dzielone, zgodnie z umową między podmiotem zarządzającym a jednostką zatrudniającą lidera, pomiędzy tą jednostką a Fundusz. Rozwiązanie to zapewni stałe źródło przychodów do Funduszu, które będą się zwiększać wraz z komercjalizacją kolejnych wyników prac zespołów badawczych. Doświadczenia belgijskiego Vlaams Instituut voor Biotechnologie pokazują, iż wpływy z komercjalizacji mogą stać się istotnym elementem finansowania zespołów badawczych, co pozwoli na stworzenie dodatkowego źródła służącego zwiększeniu publicznych nakładów na działalność badawczo-rozwojową.

Sposób i tryb sprawowania nadzoru na realizacją zadań przez podmiot zarządzający zostanie określony w umowie pomiędzy ministrem a podmiotem zarządzającym. Niezależnie od powyższego projekt ustawy zawiera również przepisy dotyczące nadzoru ministra nad podmiotem zarządzającym (art. 10 projektu ustawy). W celu zapewnienia skutecznego nadzoru minister będzie mógł żądać wglądu we wszystkie dokumenty związane z zarządzaniem WIB, dokonywać oceny działalności podmiotu zarządzającego oraz przeprowadzać kontrolę w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. poz. 1092). Ma to na celu zapewnienie odpowiedniej jakości realizacji zadań przez podmiot zarządzający, a w razie niewywiązywania się z powierzonych zadań także rozwiązania umowy.

Projekt ustawy określa maksymalną wysokość środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów realizacji zadań przez podmiot zarządzający – nie może ona przekroczyć 5% środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1 projektu ustawy. Rozwiązanie to ma zapewnić, iż środki Funduszu

będą co do zasady przekazywane na działania związane z pracą zespołów badawczych, a podmiot zarządzający będzie musiał udokumentować poniesione koszty.

W art. 5 ust. 1 projekt ustawy stanowi, że środki Funduszu przeznacza się na finansowanie zespołów badawczych prowadzących w ramach WIB działalność naukową w określonym obszarze oraz na komercjalizację wyników pracy tych zespołów lub know-how związanego z tymi wynikami. O sposobie wydatkowania środków decyduje minister, między innymi przez zawarte z BGK porozumienie, o którym mowa w art. 12 projektu ustawy. W porozumieniu tym określa się w szczególności sposób i harmonogram przekazywania podmiotowi zarządzającemu środków finansowych, który powinien być zbieżny z wysokością środków finansowych przeznaczonych na finansowanie realizacji zadań przez podmiot zarządzający oraz wysokością środków finansowych przeznaczonych na finansowanie prac zespołów badawczych i sposobem ich przekazywania. W porozumieniu ministra z BGK strony określają również sposób gromadzenia w ramach Funduszu wpływów z komercjalizacji. Minister każdorazowo, zgodnie z art. 14 projektu ustawy, będzie występował z wnioskiem do BGK o dokonanie wypłaty na rzecz podmiotu zarządzającego w wysokości i terminach wynikających z porozumienia, o którym mowa w art. 12 projektu ustawy. Charakter uzupełniający ma art. 13 ust. 1 i 2 projektu ustawy, wskazujący inne wydatki, które mogą być pokrywane ze środków Funduszu.

W art. 2 projektu ustawy określono źródła zasilania Funduszu, co ma pozwolić w przyszłości na jego rozwój – są to między innymi środki pochodzące z komercjalizacji wyników prac zespołów badawczych, darowizn i zapisów, środki ze źródeł zagranicznych (np. fundusze europejskie) czy pożyczki z budżetu państwa. Projekt ustawy pozwala również na zasilanie Funduszu dotacjami celowymi z budżetu państwa lub innymi środkami publicznymi, jednakże w okresie pierwszych 10 lat nie przewiduje się tego rodzaju dofinansowania. Projekt ustawy przewiduje również możliwość zaciągania przez BGK kredytów, pożyczek lub emitowania obligacji na rzecz Funduszu w celu finansowania działań WIB oraz spłaty już zaciągniętych zobowiązań. Środki Funduszu mogą również pochodzić z odsetek od wolnych środków Funduszu przekazanych w depozyt ministrowi właściwemu do spraw budżetu. Biorąc pod uwagę konieczność efektywnego zarządzania długiem publicznym, wprowadzony został w odniesieniu do środków Funduszu mechanizm wskazany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.)

dotyczący przekazywania ministrowi właściwemu do spraw budżetu wolnych środków Funduszu w depozyt (art. 4 projektu ustawy).

Nadzór nad gospodarowaniem środkami Funduszu powierza się Radzie Nadzorczej BGK (art. 15 ust. 1 projektu ustawy) – podobnie jak w przypadku innych tego rodzaju Funduszy. Projekt ustawy wprowadza zmiany w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1543), rozszerzając Radę Nadzorczą o przedstawiciela ministra (art. 17 projektu ustawy).

BGK będzie wyodrębniał w swoim planie finansowym plan finansowy Funduszu. Plan ten będzie podstawą do wypłat ze środków Funduszu i będzie zawierał w szczególności przewidywaną wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań związanych ze wspieraniem działalności naukowej, obsługę kredytów, pożyczek i emisję obligacji oraz przewidywane wynagrodzenia dla BGK z tytułu kosztów obsługi Funduszu, a także planowane przychody Funduszu.

W celu zapewnienia właściwej realizacji zadań związanych ze wspieraniem działalności naukowej projekt ustawy nakłada na BGK obowiązek przekazywania ministrowi oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych projektu planu finansowego Funduszu na dany rok, w terminie do 15 czerwca roku poprzedniego (art. 15 ust. 2 pkt 1 projektu ustawy), składania ministrowi informacji o realizacji planu finansowego Funduszu (art. 15 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy), a także składania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdania z realizacji planu finansowego Funduszu w danym roku do dnia 30 kwietnia roku następnego (art. 15 ust. 2 pkt 5 projektu ustawy).

W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie projektu ustawy obniżony zostanie fundusz statutowy BGK o kwotę w wysokości 500 000 000 zł, przez wpłatę tej kwoty na zasilenie Funduszu¹⁾. Wejście w życie ustawy w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia spowodowane jest dążeniem do jak najszybszego rozpoczęcia działań związanych z wyłonieniem i finansowaniem działalności zespołów badawczych.

¹⁾ Do obniżenia funduszu statutowego BGK nie będzie miał zastosowania wymóg uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 77 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.). Możliwość wprowadzenia odstępstwa od tego wymogu wynika z art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego. Należy również wskazać, iż środki przeznaczone na utworzenie Funduszu zostały przekazane do BGK z budżetu państwa w 2017 r.

Należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektu ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu. Może on zostać osiągnięty tylko przez stworzenie nowego mechanizmu finansowania działalności naukowej prowadzonej w formie WIB. Przyjęty sposób organizacji finansowania prowadzenia działalności naukowej uzasadniony jest potrzebą elastycznego dysponowania środkami finansowymi. Przyjęta forma funduszu ma na celu umożliwienie finansowania działalności naukowej, w szczególności tworzenie i rozwój zespołów badawczych realizujących badania wpisujące się w ustaloną agendę badawczą, przy równoczesnym zapewnieniu ciągłości finansowania w długookresowej perspektywie. Fundusz stanowiący jeden z rachunków BGK jest też formą optymalną, jeśli chodzi o koszty obsługi – nie powołuje się tu dodatkowych instytucji (a zatem nie powstaną koszty ich utworzenia i wyposażenia oraz utrzymywania), ale korzysta się z już dostępnych, sprawdzonych narzędzi.

W odniesieniu do kwestii pomocy publicznej w stosunku do finansowania ze środków Funduszu zespołów badawczych zostaną spełnione warunki dotyczące prowadzenia działalności niegospodarczej, określone w pkt 19 Zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną. Kwestie prowadzenia rozdzielnosci działalności gospodarczej i niegospodarczej przez wskazane w projekcie ustawy podmioty należące do systemu szkolnictwa wyższego i nauki są znane tym podmiotom, ze względu na doświadczenia w wykorzystywaniu środków unijnych.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawiania właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr Piotr Dardziński – Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Mateusz Gaczyński – Zastępca Dyrektora, Departament Innowacji i Rozwoju; tel.: (22) 529-25-17; mateusz.gaczynski@nauka.gov.pl Marcin Wiatrów – radca ministra, Departament Innowacji i Rozwoju; tel.: 022 529 25 81; marcin.wiatrow@nauka.gov.pl	Data sporządzenia 9.01.2019 r. Źródło Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) Nr w wykazie prac UD402
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak stabilnego, elastycznego i wieloletniego systemu finansowania niezbędnego dla prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych oraz wdrażania ich wyników jest jedną z głównych przyczyn niskiej podaży i komercjalizacji innowacyjnych pomysłów. Ograniczone są również możliwości pozyskania finansowania ze źródeł prywatnych na ten cel. Finansowanie ze źródeł publicznych, w tym głównie ze środków europejskich (mimo pozytywnych zmian wprowadzonych w perspektywie finansowej 2014–2020), także nie pozwala osiągnąć – jak do tej pory – odpowiedniej skali działalności. Z dotychczasowym systemem finansowania związane są takie ograniczenia jak: utrudniony dostęp dla naukowców i jednostek naukowych, rozproszenie tematyczne i podmiotowe, rozbudowana obsługa administracyjna projektów czy konieczność wydatkowania środków w reżimie pojedynczego projektu ograniczonego do aspektów badawczych bądź wdrożeniowych. Istniejący system służący komercjalizacji wyników badań naukowych także nie jest wystarczającym instrumentem w branży zaawansowanych technologicznie produktów i usług. Jest to spowodowane m.in. rozproszonym i niewystarczającym potencjałem podmiotów systemu szkolnictwa wyższego, między innymi w zakresie odpowiedniego zarządzania własnością intelektualną oraz skomplikowanymi mechanizmami reinwestowania środków, nie tylko w działalność komercjalizacyjną, ale również w działalność podstawową uczelni. Jedną z branż, w której problemy te widać najjaskrawiej, jest branża zaawansowanych produktów biotechnologicznych i biomedycznych, w której Rzeczpospolita Polska jednocześnie posiada znaczny potencjał.

Nie jest możliwe tworzenie wirtualnych instytutów badawczych w oparciu o dostępne obecnie rozwiązania organizacyjne i prawne, ponieważ finansowanie badań odbywa się bądź za pośrednictwem subwencji, której beneficjentem są wskazane podmioty (finansowanie oparte o ocenę działalności całego podmiotu, a nie określonego, dysponującego najwyższymi kompetencjami zespołu naukowego), bądź konkretnych projektów badawczych. Skoordinowanie obu strumieni finansowania, z uwagi na ich odmienne cele i zorganizowanie, nie jest możliwe w takim stopniu, by stworzyć spójny i stabilny w dłuższym okresie czasu system finansowania. Narodowe Centrum Nauki wspiera finansowo projekty badawcze jedynie w obszarze badań podstawowych, a Narodowe Centrum Badań i Rozwoju finansuje prawie wyłącznie badania przemysłowe i prace rozwojowe. Finansowanie działalności naukowej koncentruje się na samym procesie badawczym, bez fazy komercjalizacji, natomiast funkcjonujące fundusze inwestycyjne wspierają projekty dysponujące już określonym produktem, co nie zapewnia finansowania dla początkowej fazy rozwoju innowacyjnych koncepcji. Obowiązujące przepisy nie przewidują natomiast bezpośredniego finansowania działalności naukowej prowadzonej przez zespoły badawcze w pełnym cyklu powstawania innowacji, na poziomie niezbędnym do przygotowania i wprowadzenia na rynek konkurencyjnego produktu. Przyjęta forma funduszu ma na celu umożliwienie finansowania działalności naukowej, w szczególności tworzenie i rozwój zespołów badawczych realizujących badania wpisujące się w ustaloną agendę badawczą, przy równoczesnym zapewnieniu ciągłości finansowania w długookresowej perspektywie. Fundusz stanowiący jeden z rachunków Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanego dalej „BGK”, jest też formą optymalną, jeśli chodzi o koszty obsługi – nie powołuje się tu dodatkowych instytucji (a zatem nie powstaną koszty ich utworzenia i wyposażenia oraz utrzymywania), ale korzysta się z już dostępnych, sprawdzonych narzędzi.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się utworzenie nowego mechanizmu finansowania badań naukowych i prac rozwojowych oraz ich komercjalizacji, w formie Funduszu Polskiej Nauki, zwanego dalej „Funduszem”. Fundusz zostanie dofinansowany ze środków BGK kwotą 500 mln zł (przez obniżenie funduszu statutowego BGK). Środki Funduszu będą mogły pochodzić również m.in. z dotacji celowych z budżetu państwa (przy czym przez okres pierwszych 10 lat nie przewiduje się obciążania budżetu państwa na ten cel), wpływów z komercjalizacji badań, odsetek od zgromadzonych środków oraz darowizn i zapisów. Nadzór nad gospodarowaniem środkami Funduszu będzie sprawować Rada Nadzorcza BGK. W celu

umożliwienia pełnej realizacji zadań Funduszu w Radzie Nadzorczej będzie zasiadał również przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Jest to uzasadnione dużą skalą działalności Funduszu, a także specyfiką działalności, która będzie za jego pomocą finansowana, odmienną od działalności, na której dotychczas koncentrował się BGK. BGK będzie wyodrębniał, w swoim planie finansowym, plan finansowy Funduszu, a także składał ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu, a ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanemu dalej „ministrem”, półroczne informacje o realizacji planu finansowego Funduszu.

Środki Funduszu będą przekazywane na finansowanie badań prowadzonych w formie wirtualnego instytutu badawczego, zwanego dalej „WIB”, w obszarach wskazanych przez ministra, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw gospodarki, w szczególności w zakresie określonym w ramach Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Przewiduje się, że w pierwszej kolejności tego typu finansowanie będzie realizowane w obszarze szeroko rozumianej biotechnologii.

Działania związane z organizacją WIB oraz jego zarządzaniem minister będzie powierzał, na podstawie umowy, podmiotowi zarządzającemu. Będzie nim mógł być PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zwany dalej „PORT”, albo podmiot wybrany w drodze konkursu ofert. W odniesieniu do możliwości zawarcia umowy o zarządzanie WIB z PORT należy wskazać, iż jest to jednoosobowa spółka Skarbu Państwa, dysponująca odpowiednim zapleczem laboratoryjnym oraz potencjałem organizacyjnym do koordynowania prac zespołów badawczych (w tym w obszarze biotechnologii). PORT proponuje się dodać do katalogu spółek realizujących misję publiczną, co pozwoli w pełni wykorzystać jej potencjał do realizacji polityki rządu, w tym do prowadzenia badań w sektorach istotnych z punktu widzenia polityki gospodarczej i naukowej państwa, wskazanych w dokumentach strategicznych.

Sposób funkcjonowania WIB będzie odbiegał od przyjętego sposobu finansowania badań w Rzeczypospolitej Polskiej – środki finansowe przeznaczone będą na tworzenie i rozwój zespołów badawczych, które będą realizowały badania wpisujące się w ustaloną agendę badawczą, ale będą zlokalizowane w różnych jednostkach w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakłada się, że środki Funduszu na działalność WIB będą przeznaczone selektywnie, ale w sposób stabilny, na 10-letnie okresy w 5-letnich cyklach, po dokonaniu oceny wydatkowania dotychczas przyznanych środków oraz osiągnięciu zakładanych celów badawczych i związanych z komercjalizacją wypracowanych przez WIB wyników.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Finansowanie badań naukowych i prac rozwojowych oraz komercjalizacja ich wyników odbywa się w każdym kraju zgodnie z właściwymi przepisami dotyczącymi finansowania nauki. W państwach Unii Europejskiej częściej niż np. w USA sektor działalności badawczo-rozwojowej jest współfinansowany ze środków publicznych, zarówno krajowych, jak i europejskich. Wynika to m.in. z tego, że choć europejski potencjał naukowy jest często porównywalny z potencjałem USA, to wyraźna luka występuje w możliwościach pozyskania finansowania ze źródeł prywatnych. Publiczne finansowanie występuje – w zależności od przypadku – zarówno w formie grantów, pożyczek, jak i np. wspierania funduszy venture capital. W części państw europejskich finansowanie pojedynczych instytucji badawczych jest uzupełniane przez finansowanie tzw. wirtualnych instytutów badawczych (łączyjących badaczy z różnych ośrodków naukowych).

Rozwiązanie organizacyjne WIB będzie wzorowane na modelu instytutu nauk o życiu w Belgii (Vlaams Instituut voor Biotechnologie), który w okresie kilkunastu lat osiągnął pozycję w pierwszej dziesiątce najbardziej znaczących ośrodków biotechnologicznych, zarówno jeżeli chodzi o prowadzone badania naukowe, jak i transfer wiedzy do gospodarki. Instytut ten został utworzony ze środków rządu Flandrii w 1996 r., które zostały przeznaczone na rozwój badań podstawowych mających potencjał komercjalizacyjny w zakresie biotechnologii. Obecnie VIB opiera się na partnerstwie 5 uczelni z Belgii. W jego ramach współpracuje 1508 naukowców z ponad 60 państw, w ramach 81 zespołów badawczych. VIB podpisuje ramowe umowy z jednej strony z rządem, a z drugiej z uczelniami. Istotą rozwiązania wypracowanego przez VIB jest stabilne finansowanie niezależne od indywidualnych grantów i dotacji statutowych macierzystych uczelni oraz zarządzanie rozproszonym potencjałem badawczym z jednego miejsca. Dzięki komplementarności kadry zatrudnionej w VIB i uczelniach macierzystych możliwa jest specjalizacja w ramach wykonywanych zadań. Zarządzanie prawami własności intelektualnej z poziomu VIB nie tylko odciąża uniwersytety, ale również daje większą możliwość stosowania różnorodnych strategii komercjalizowania w oparciu o zróżnicowane i nierzadko uzupełniające się portfolio praw. Skoncentrowany na komercjalizacji VIB może być poważniejszym graczem na rynku niż pojedyncze, często niedysponujące odpowiednim potencjałem uczelnie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby zatrudnione w sektorze działalności badawczo-rozwojowej (B+R)	214 tys.	Główny Urząd Statystyczny, <i>Nauka i Technika w 2016 r., Biotechnologia i nanotechnologia w Polsce w 2016 r.</i>	Możliwość pracy w zespołach badawczych realizujących projekty o dużym znaczeniu naukowym.

Podmioty prowadzące działalność badawczo-rozwojową	4,9 tys.	Główny Urząd Statystyczny, <i>Nauka i Technika w 2016 r.</i> , <i>Biotechnologia i nanotechnologia w Polsce w 2016 r.</i>	Możliwość szybszego rozwoju dzięki transferowi wiedzy od zespołów badawczych, które uzyskują stabilne i długotrwałe finansowanie.
Bank Gospodarstwa Krajowego	1	ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1543)	Przekazywanie środków na rzecz Funduszu; obsługa Funduszu.
PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii sp. z o.o	1		Możliwość pełnienia roli podmiotu zarządzającego WIB.
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	1	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 533, z późn. zm.)	Nadzór nad podmiotem zarządzającym i realizacja innych zadań wynikających z ustawy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji i opiniowania:

- 1) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) Konfederacji „Lewiatan”;
- 6) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 7) Związkowi Pracodawców Business Centre Club;
- 8) Bankowi Gospodarstwa Krajowego;
- 9) Polskiemu Funduszowi Rozwoju S.A.;
- 10) Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
- 11) Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.;
- 12) Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 13) Polskiej Akademii Nauk;
- 14) Komitetowi Nauki Polskiej;
- 15) Narodowemu Centrum Badań i Rozwoju;
- 16) Narodowemu Centrum Nauki;
- 17) Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
- 18) Porozumieniu Akademickich Centrów Transferu Technologii PACTT;
- 19) Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Projekt ustawy został również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt został przekazany do konsultacji w dniu 31 lipca 2018 r. z terminem odpowiedzi do dnia 21 sierpnia 2018 r., a w przypadku reprezentatywnych partnerów społecznych z terminem 30 dni. Swoje uwagi i opinie przekazały Polska Akademia Nauk, Komitet Polityki Naukowej, Związek Pracodawców Business Centre Club, Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, BGK, Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii, Narodowe Centrum Nauki oraz Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej. Uwagi dotyczyły w szczególności zmiany nazwy Funduszu, tak by skrót był różny od skrótu Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, sposobu funkcjonowania wirtualnych instytutów badawczych, roli jednostek macierzystych zespołów badawczych oraz akademickich centrów transferu technologii, sposobu zarządzania Funduszem przez BGK oraz zasad wyłaniania podmiotu zarządzającego BGK.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z ... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Środki przeznaczone na utworzenie Funduszu zostały przekazane do BGK z budżetu państwa w 2017 r. Działanie takie zostało uzgodnione pomiędzy Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, Ministrem Finansów, Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz BGK. Środki te w wysokości 500 mln zł obniżą fundusz statutowy BGK. Nie nastąpi też uszczuplenie funduszu statutowego powyżej kwoty przekazanej do BGK. Przez okres pierwszych 10 lat nie przewiduje się, by na rzecz Funduszu obciążany był budżet państwa lub BGK, poza kwotą 500 mln zł powstałą w wyniku jednorazowego obniżenia funduszu statutowego BGK. Ponadto Fundusz zostanie objęty stabilizującą regułą wydatkową, a wydatki Funduszu będą wchodziły w zakres nieprzekraczalnego limitu wydatków określonego zgodnie z art.112aa ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2007 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.). Wynik oraz dług Funduszu będą miały wpływ na wynik i dług całego sektora instytucji rządowych i samorządowych po zaklasyfikowaniu go przez GUS do sektora instytucji rządowych i samorządowych. Niemożliwe na tym etapie są do oszacowania dochody związane z odsetkami oraz z komercjalizacją, ze względu na fakt, że nie wiadomo, jakie wyniki i kiedy będą osiągnięte przez zespoły badawcze, zważywszy, że znaczna część finansowania zespołów badawczych poświęcona będzie na prowadzenie badań podstawowych i prac rozwojowych na wstępnym etapie ich drogi do komercjalizacji.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze												

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zintensyfikowanie działalności badawczo-rozwojowej i komercjalizacyjnej dużych podmiotów zajmujących się tą działalnością. Oddziaływanie pośrednie wynikające z dostępności innowacyjnych wyników badań naukowych i prac rozwojowych.	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Stworzenie dodatkowych możliwości rozwoju dla małych i średnich przedsiębiorstw działających w sektorach wymagających prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej w dużym zakresie. Oddziaływanie pośrednie wynikające z dostępności innowacyjnych wyników badań naukowych i prac rozwojowych, co może przełożyć się na wzrost międzynarodowej konkurencyjności tych firm oraz ich potencjał eksportowy.	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Produkty biotechnologiczne i biomedyczne wytwarzane w Rzeczypospolitej Polskiej mogą pośrednio przyczynić się do poprawy jakości i zmniejszenia kosztów leczenia niektórych chorób, a tym samym przyczynić się do poprawy ekonomicznej i społecznej sytuacji rodzin w Rzeczypospolitej Polskiej.	
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Produkty biotechnologiczne i biomedyczne wytwarzane w Rzeczypospolitej Polskiej dzięki wsparciu uzyskanemu z Funduszu mogą przyczynić się do poprawy jakości leczenia niektórych chorób, w tym schorzeń charakterystycznych dla osób starszych.	
Niemierzalne			
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Skutki dla BGK – obniżenie funduszu statutowego – należy jednak zauważyć, że wraz obniżeniem funduszu statutowego BGK i tworzeniem wirtualnego instytutu badawczego na podstawie uregulowań zawartych w projekcie ustawy BGK nie będzie ponosił ryzyka obciążającego jego adekwatność kapitałową. Ponadto BGK będzie ponosił koszty związane z powiększeniem Rady Nadzorczej. Koszty związane z obsługą Funduszu będą zwracane do BGK. Ponadto, biorąc pod uwagę charakter projektowanego przedsięwzięcia, na obecnym etapie nie jest możliwe wskazanie przewidywanego wpływu na gospodarkę i społeczeństwo w ujęciu pieniężnym.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu			
☒ nie dotyczy			
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:			
9. Wpływ na rynek pracy			
Wprowadzana regulacja może mieć pozytywny wpływ na rozwój rynku pracy w działalności badawczo-rozwojowej, przez zapewnienie stabilnego i wysokiego finansowania. Przyczyni się to do tworzenia nowych, wysokiej jakości miejsc pracy u beneficjentów Funduszu (podmioty zatrudniające personel badawczy w oparciu o finansowanie w ramach WIB).			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☒ demografia ☒ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie	

Omówienie wpływu	Środki Funduszu zostaną skierowane w pierwszej kolejności na rozwój szeroko rozumianego sektora biotechnologicznego. Rozwój krajowego rynku zaawansowanych produktów w tym sektorze będzie miał pozytywny wpływ na politykę ochrony zdrowia (m.in. zmniejszenie kosztów ponoszonych obecnie na zakup leków i licencji), w szczególności w kontekście starzejącego się społeczeństwa. Może również przyczynić się do rozwoju ośrodków, w których skupione będą centra biotechnologiczne.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planowane wejście w życie przepisów to I kwartał 2019 r. Rozpoczęcie finansowania ze środków Funduszu pierwszych zespołów badawczych przewiduje się w II połowie 2019 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Pierwsza ewaluacja nastąpi w 2020 r. Zastosowane zostaną mierniki w postaci liczby sfinansowanych zespołów badawczych oraz wartości przeznaczonych środków finansowych. Kolejna ewaluacja nastąpi w 2024 r. i będzie ponawiana co 2 lata. Dodatkowymi miernikami będą wówczas przychody z tytułu komercjalizacji wyników prac zespołów badawczych, a także liczba zgłoszonych praw IP w odniesieniu do wyników prac zespołów badawczych. Ewaluacje będą dokonywane w formie ewaluacji punktowych na wewnętrzne potrzeby Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Nauki Polskiej

1. Projekt został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania do podmiotów wymienionych w pkt 5 OSR. Omówienie zgłoszonych uwag wraz ze stanowiskiem w tabeli poniżej.

TABELA nr I - OPINIOWANIE				
Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna projektu	Treść uwagi	Stanowisko MNiSW UWAGA UWZGLĘDNIONA UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA (uzasadnienie) UWAGA WYJAŚNIONA
1.	Polska Akademia Nauk	Art. 5	Struktura organizacyjna, sposób działania i sposób finansowania wirtualnych instytutów nie jest określony w dotychczasowych zapisach ustawowych. Określenie sposobu funkcjonowania takiego instytutu jest pozostawione do swobodnej decyzji jednostki zarządzającej.	UWAGA WYJAŚNIONA Ustawa określa sposób finansowania wirtualnych instytutów badawczych. Struktura i sposób działania nie są przesądzone w projektowanej ustawie, gdyż zgodnie z jej założeniami będą one szczegółowo opisane w umowie, którą minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki zawrze z podmiotem zarządzającym. Tym samym sposób funkcjonowania wirtualnego instytutu badawczego nie będzie pozostawiony do swobodnej decyzji podmiotu zarządzającego. Takie rozwiązanie zapewni też większą elastyczność i możliwość dopasowania szczegółowych rozwiązań do konkretnego obszaru badań.
2.	Komitet Polityki Naukowej	Art. 5 ust. 1 pkt 1	Biorąc pod uwagę zapis art. 5 ust. 1 pkt 1, pierwszym celem Funduszu jest finansowanie Wirtualnego Instytutu Badawczego. W uzasadnieniu znajduje się przykład podobnej belgijskiej inicjatywy. W tym kontekście kształt instytucji zarządzającej funduszem i sposób jego wyłaniania, jest w opinii Komitetu niewłaściwy. Zdaniem Komitetu do realizacji celów, postawionych w projekcie ustawy, potrzebna jest w pierwszym rzędzie instytucja grantowa z wszystkimi jej elementami (radą naukową, dyrekcją zarządzającą, panele ekspertów), jak w przykładzie belgijskim (http://www.vib.be/en/about-vib/organization/Pages/Organization.aspx) lub jak w przykładach polskich, wybierając najbardziej sprawdzone elementy z NCN, NCBiR. W drugiej kolejności instytucja ta pełnić będzie rolę zarządzającą strukturą rozproszoną WIB oraz będzie kierować komercjalizacją wyników WIB. I tutaj przykład belgijski jest również do wykorzystania.	UWAGA WYJAŚNIONA Zgodnie z przyjętymi założeniami, nie tworzy się nowej instytucji, co generowałoby duże koszty stałe. Podmiot zarządzający będzie zarządzał rozproszoną strukturą wirtualnego instytutu badawczego oraz komercjalizacją wyników badań (art. 8 projektowanej ustawy). Zasady na jakich będzie tworzona ta struktura zostaną określone w umowie zawieranej pomiędzy podmiotem zarządzającym a ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.
3.	Związek	Art. 5 ust. 3 pkt 1	Wspierane mają być wyłącznie zespoły badawcze z dużym	UWAGA WYJAŚNIONA

	Pracodawców Business Centre Club		doświadczeniem, co zablokuje dostęp młodym zespołom naukowców.	Istotą projektu jest by wspierać zespoły doświadczone o potencjale pozwalającym tworzyć produkty na światowym poziomie. Niezależnie od tego trzeba zauważyć, że przepis nie wyklucza sytuacji, w której w ramach jednego zespołu będą zarówno naukowcy o bardzo dużym doświadczeniu, jak i ci o mniejszym. Z punktu widzenia możliwości osiągnięcia celu wskazanego w projekcie to jest komercjalizacji badań o dużym potencjale oddziaływania społecznego istotne jest, aby dofinansowanie trafiało do najlepszych zespołów badawczych. Ponadto trzeba zauważyć, że istnieje wiele ścieżek finansowanych ze środków krajowych i unijnych, które wspierają także naukowców o mniejszym
4.	Związek Pracodawców Business Centre Club	Art. 5 ust. 3 pkt 2	Należy dokładnie określić co oznacza „potencjał do prowadzenia działalności naukowej” czy chodzi o potencjał finansowy, czy potencjał kadrowy, a może społeczny?	UWAGA WYJAŚNIONA Potencjał do prowadzenia działalności naukowej jest pojęciem powszechnie używanym w systemie nauki i odnosi się on do szeregu czynników, w tym potencjału kadrowego, jak i np. potencjału infrastrukturalnego.
5.	Związek Pracodawców Business Centre Club	Art. 5 ust. 3 pkt 3	Należy zdefiniować pojęcie innowacyjności oraz określić, jaki wkład w naukę jest potrzebny, by zapewnić jej rozwój na innowacyjnym poziomie.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Działalność innowacyjna jest już zdefiniowana w ustawie z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. 2018, poz. 141), jako działalność polegająca na opracowaniu nowej technologii i uruchomieniu na jej podstawie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług. Definicja ta czerpie z działań OECD w zakresie definiowania działalności innowacyjnej (podręcznik Oslo) na potrzeby statystyczne, w których Polska bierze udział. Dokładniejsze zdefiniowanie na poziomie ustawowym wkładu w naukę, jaki jest potrzebny by zapewnić gospodarce rozwój na innowacyjnym poziomie, nie jest wskazane biorąc pod uwagę dynamiczny i żywiołowy charakter procesów innowacyjnych oraz zróżnicowanie samej nauki.
6.	Polska Akademia Nauk	Art. 6	Wątpliwości budzi brak określenia wysokości środków finansowania. Ograniczony wpływ Ministra w określeniu wysokości tych środków wynika wyłącznie z jego roli w określeniu planu finansowego Funduszu na dany rok zgodnie z art. 12 i 13. Uregulowania zawarte w art. 6 ust. 2 i ust. 6 eliminują z możliwości zarządzania Funduszem Nauki Polskiej wszystkie istotne podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki wymienione w art. 7 ust. 1 pkt 1-7 ustawy „Prawo o	UWAGA WYJAŚNIONA Wysokość środków będzie określona przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a następnie podpisywana będzie umowa z BGK, która będzie wskazywała te kwoty. Ponadto zgodnie z art. 12 projektu to minister wnioskuję o konkretne kwoty przekazywane podmiotowi zarządzającemu. W odniesieniu do kwestii podmiotów mogących pełnić rolę podmiotów zarządzających

			wyższym i nauce" dopuszczając wyłącznie do tego zadania (poza PORT) bliżej nieokreślone „inne podmioty prowadzące głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły”. Biorąc pod uwagę wymagania sformułowane w ust. 6 trudno sobie wyobrazić „inny podmiot” mogący spełnić te wymagania lepiej niż PORT (uwzględniając fakt, że PORT jest kontynuacją EIT+).	projektowana ustawa ma uzupełniać obecny system finansowania działalności naukowej. Wirtualne instytuty badawcze nie będą zarządzane przez podmioty wymienione w art. 7 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668). Rozwiązania zawarte w projektowanej ustawie mają na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym a biznesowym. Obecny system tej współpracy oparty jest na kompetencjach jednostek naukowych, projektowane rozwiązanie zakłada zbudowanie mechanizmu współpracy z podmiotem komercyjnym jako jej inicjatorem. Niemniej jednak będzie musiał on prowadzić działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły.
7.	Związek Pracodawców Business Centre Club	Art. 6 ust. 1	Na podstawie jakich danych minister właściwy będzie wskazywał obszar działalności naukowej do objęcia wsparciem? Taka decyzja powinna być poprzedzona obszerną analizą ekonomiczną i gospodarczą. Podejmowanie decyzji powinno być wypadkową konsultacji z przedstawicielami nauki.	UWAGA WYJAŚNIONA Zgodnie z art. 1 ustawy Fundusz może finansować działalność naukową szczególnie ważną dla realizacji strategii rozwoju kraju. W uzasadnieniu wskazuje się w tym kontekście przede wszystkim na aktualnie obowiązującą „Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”. Należy mieć na uwadze, iż każdy dokument strategiczny, który może być podstawą do wskazania takiego obszaru, jest szeroko konsultowany społecznie, zarówno z przedstawicielami nauki, jak i gospodarki. Niezależnie od tego, w art. 6 ust. 1 uzupełniono, że minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki będzie każdorazowo konsultował wybór obszaru działalności naukowej z ministrem właściwym do spraw gospodarki. W uzasadnieniu uzupełniono też, że przy wyborze obszaru brane będą pod uwagę Krajowe Inteligentne Specjalizacje.
8.	Związek Pracodawców Business Centre Club	Art. 6 ust. 2	Ustawa uwzględnia jedynie: PORT: Polski Ośrodek Rozwoju Technologii (dawne Wrocławskie Centrum Badań EIT+), Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (NAWA); Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), oraz Narodowe Centrum Nauki (NCN). O ile wskazanie NCBiR oraz NCN jest zasadne, ponieważ te instytucje przez wiele lat były odpowiedzialne za rozdysponowanie środków na działalność badawczą, to wątpliwości wzbudza wskazanie PORT, powstałego z przekształcenia Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ ze względu na jego bezstronność w podejmowaniu decyzji.	UWAGA WYJAŚNIONA Ustawa nie wskazuje NCBiR, NCN oraz NAWA. Ustawa wskazuje PORT oraz podmioty, określone w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce - to jest inne podmioty prowadzące głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły, które zostały wybrane w trybie otwartego konkursu ofert. Wskazanie PORT jako jednej z możliwości powierzenia roli podmiotu zarządzającego zostało szczegółowo opisane w uzasadnieniu do projektu ustawy. PORT dysponuje

				oraz potencjałem organizacyjnym do koordynowania prac zespołów badawczych (w tym w obszarze biotechnologii). Od czasu swojego utworzenia spółka koordynowała realizację wielu projektów obejmujących prowadzenie działalności naukowej. Wartość już zrealizowanych projektów to ponad 900 mln zł. PORT realizował między innymi projekt „Biotechnologie i Zaawansowane Technologie Medyczne (BioMED)”, obejmujący w szczególności badania w zakresie bionanomateriałów w terapii i diagnostyce, badania nowych nośników leków, precyzyjną diagnostykę nowotworów, badania w zakresie medycyny regeneracyjnej. Jest to spółka będąca własnością Skarbu Państwa dysponująca potencjałem, który powinien zostać wykorzystany do prowadzenia badań w sektorach istotnych z punktu widzenia polityki gospodarczej i naukowej państwa wskazanych w dokumentach strategicznych Rządu.
9.	Polska Akademia Nauk	Art. 7	Z tego uregulowania można wyciągnąć wniosek, że to instytucja zarządzająca określa poziom finansowania projektu i podział tych finansów. Zgodnie z zapisami projektu ustawy Minister nie ma możliwości merytorycznej oceny wyników uzyskiwanych przez wirtualny instytut badawczy działający pod nadzorem instytucji zarządzającej, np. poprzez powołanych przez niego niezależnych ekspertów.	UWAGA WYJAŚNIONA MNiSW ma możliwość takiej oceny - wynika ona z obowiązku przeprowadzenia ewaluacji. Nadzór ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nad podmiotem zarządzającym jest wprost wskazany w art. 8 ust. 5 - będzie on dokonywany pod względem legalności, gospodarności i rzetelności. W ramach nadzoru, zgodnie z art. 8 ust. 6 minister może żądać wszystkich dokumentów związanych z zarządzaniem WIB, dokonywać oceny działalności podmiotu zarządzającego oraz przeprowadzać kontrolę podmiotu zarządzającego w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej. Ponadto, zgodnie z art. 8 ust. 3 w umowie o zarządzanie wirtualnym instytutem badawczym, zawieranej pomiędzy ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz podmiotem zarządzającym, określone będą m.in. sposób i tryb sprawowania nadzoru nad realizacją zadań przez podmiot zarządzający oraz warunki rozwiązania umowy, a także wysokość i sposób rozliczania przekazywanych środków. Ponadto podmiot zarządzający będzie miał możliwość, zgodnie z umową zawartą z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, przedłużenia finansowania zespołów badawczych, które osiągają satysfakcjonujące wyniki.

10.	Polska Akademia Nauk	Art. 17	Utworzenie w BGK Funduszu Nauki Polskiej i przeznaczenie znacznych kwot (500 000 000 zł z funduszu statutowego BGK) na „finansowanie zespołów badawczych prowadzących, w formie wirtualnego instytutu badawczego, działalność naukową w określonym obszarze” nie znajduje bezpośredniej podstawy prawnej w art. 365 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, który nie przewiduje tej formy finansowania badań.	UWAGA WYJAŚNIONA Projektowana ustawa ma uzupełniać obecny system finansowania działalności naukowej, pozwalając na skoncentrowanie dodatkowego strumienia finansowania w obszarach ważnych z punktu widzenia polityki rozwojowej kraju.
11.	Komitety Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	W opinii Komitetu należy rozważyć ustawowe powołanie WIB (na wzór VIB) jako alternatywę do konkursowego wyłonienia instytucji zarządzającej Funduszem Nauki Polskiej, z zachowaniem otwartości tej instytucji na różne obszary wiedzy.	UWAGA WYJAŚNIONA Przyjęte rozwiązanie ułatwia tworzenie wirtualnych instytutów badawczych w różnych obszarach. Obecne rozwiązanie jest tańsze i bardziej elastyczne, nie tworzy się nowej instytucji, tylko zawiera umowę z podmiotem zarządzającym.
12.	Komitety Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	Komitety jest zdecydowanie przeciwny uprzywilejowanej pozycji spółki PORT jako kandydata na instytucję zarządzającą WIB. Spółka PORT nie ma doświadczenia roli instytucji grantowej. Komitet rekomenduje, aby spółka PORT ubiegała się o rolę instytucji zarządzającej na równi z innymi podmiotami, w przypadku wyboru drogi konkursowej.	UWAGA WYJAŚNIONA Spółka PORT dysponuje kompetencjami w zakresie realizacji dużych projektów obejmujących naukowców z różnych jednostek naukowych. Właśnie tego rodzaju kompetencje będą kluczowe przy zarządzaniu wirtualnym instytutem badawczym.

13.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Uwaga ogólna	Fundusz Nauki Polskiej, jako fundusz przepływowy, powinien być zasilony środkami pochodzącymi z budżetu Państwa, a nie być utworzony ze środków pochodzących z obniżenia funduszu statutowego BGK.	UWAGA WYJAŚNIONA Środki na Fundusz zostały przekazane do BGK w grudniu 2017 r. w wyniku uzgodnień pomiędzy BGK, MF oraz MNiSW.
14.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Uwaga ogólna	W kontekście przewidywanej w obecnym projekcie ustawy możliwości zasilania Funduszu środkami o charakterze dłużnym, tj. kredytami i pożyczkami zaciąganych przez BGK oraz emisją obligacji przez Bank na rzecz Funduszu, należy wskazać, że brak w ustawie wskazania stałych źródeł wpływów Funduszu zapewniających możliwość późniejszej obsługi zaciąganego przez BGK zadłużenia. Ponadto sugerujemy zapewnienie dla działalności tego Funduszu niezależnych od budżetu państwa stałych źródeł zasileń, czego efektem byłoby nie tylko zapewnienie dopływu środków na realizację zadań Funduszu, ale również utrudnienie lub wykluczenie możliwości zaliczenia środków Funduszu do długu publicznego. Fundusz ten jest specyficznym w swym przedmiocie działalności funduszem i w związku z tym nie będzie w okresie objętym Oceną Skutków Regulacji generować przychodów (charakterystyka projektów badawczych), zatem kwestia zasilenia dla Funduszu wydaje się mieć duże znaczenie. Jest to istotne zwłaszcza z uwagi na brak przewidywanego dodatkowego zasilania Funduszu środkami z	UWAGA WYJAŚNIONA Przez okres 10 lat nie będą wykorzystywane żadne dodatkowe mechanizmy dokapitalizowania Funduszu realizowane przez BGK.
15.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Uwaga ogólna	Niemożliwe będzie zapewnienie pomostowego finansowania przez BGK (formuła przewidziana w art. 10 ust. 3 projektu ustawy) ze względu na brak wskazania w przedłożonym projekcie ustawy źródeł spłaty zobowiązań wobec Funduszu. Finansowanie takie mogłoby też przekształcić się w finansowanie długoterminowe z konsekwencjami dla reklasyfikacji tych kwot do długu publicznego.	UWAGA WYJAŚNIONA Przez okres 10 lat nie będą wykorzystywane żadne dodatkowe mechanizmy dokapitalizowania Funduszu realizowane przez BGK.
16.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Uwaga ogólna	Z projektu ustawy powinny zostać usunięte przepisy zmieniające ustawę o BGK. Trwają prace nad treścią nowej ustawy o BGK. W projekcie tym mają się znaleźć zapisy dotyczące trybu podejmowania decyzji przez Bank - w szczególności - podkreślające brak wpływu instytucji administracji publicznej, w tym rządu, na kształtowanie składu organów BGK i działania zapewniające ich niezależność w podejmowaniu decyzji. Wyraźne określenie tych zasad jest postrzegane przez BGK jako niezbędne przede wszystkim w kontekście nowych regulacji	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Projekt odnosi się do obecnego stanu prawnego. Wprowadzenie przedstawiciela ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki ma na celu zapewnienie odpowiedniej realizacji zadań związanych ze wspieraniem działalności naukowej. Należy również zauważyć, iż zakres współpracy między BGK a MNiSW ulegnie znacznemu zwiększeniu po wejściu w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Środki na

			statystyki (ESA 2010) oraz aktualnie projektowanych i szeroko dyskutowanych przez EUROSTAT z uczestnikami rynku nowych reguł tzw. „re-routingu”. Ma to również na celu utrzymanie statusu BGK jako podmiotu finansowego nie zaliczanego co do zasady, w zakresie działalności własnej, do podmiotów sektora publicznego. Dlatego też nie możemy uznać proponowanych w projekcie zmian w ustawie o BGK za zasadne oraz akceptowalne i postulujemy ich usunięcie. Niezależnie od powyższego pragniemy wskazać na fakt, że nawet w obecnym stanie prawnym (aktualnie obowiązująca ustawa o BGK) podział kompetencji i zadań pomiędzy członków Zarządu i Rady Nadzorczej zapewnia sprawne nadzorowanie działań sześciu funduszy przepływowych o łącznej wartości ponad 50 mld zł. Zatem zbędne byłyby jakiegokolwiek zmiany w tym zakresie skutkujące również nieuzasadnionym zwiększeniem kosztów	zadań związanych z finansowaniem badań naukowych zostały przekazane z budżetu państwa do BGK w 2017 r. Taki sposób postępowania został zaakceptowany w rozmowach między stroną rządową a BGK.
17.	Bank Gospodarstwa Krajowego	Uwaga ogólna	Pomniejszenie funduszu statutowego BGK ma wpływ na obniżenie limitów koncentracji zaangażowania i tym samym na spadek wartości wskaźników adekwatności kapitałowej. To z kolei uniemożliwia finansowanie przez BGK dużych i bardzo chłonnych kapitałowo projektów realizowanych w szczególności w ramach Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Jest to bardzo istotne również w kontekście argumentacji, która została przedstawiona GUS w piśmie Banku z ostatniego tygodnia lipca br. W piśmie tym wyjaśnialiśmy charakter dokapitalizowania BGK w 2017 roku (łączna kwota 6,5 mld zł) i podkreślaliśmy potrzebę podniesienia kapitałów Banku w celu umożliwienia prowadzenia akcji kredytowej zgodnie z jego zadaniami, na zasadach komercyjnych i bez wpływu sektora publicznego na decyzje kredytowe. Podnosiliśmy również rolę finansowania dużych przedsięwzięć w formule konsorcjów instytucji finansowych oraz rolę BGK jako podmiotu wypełniającego lukę i uzupełniającego finansowanie realizowane przez prywatne podmioty. Dlatego też koncepcja obniżenia funduszu statutowego BGK jako źródła środków na utworzenie Funduszu w zasadniczy sposób podważa zarówno argumenty dotyczące potrzeby dokapitalizowania Banku, jak i przesłanki niezależności BGK od sektora publicznego. Dodatkowo pragniemy wskazać, że dostrzegane przez Bank ryzyko związane z reklasyfikacją określonych transakcji lub	UWAGA WYJAŚNIONA Środki przeznaczone na stworzenie Funduszu zostały przekazane do BGK z budżetu państwa, specjalnie na ten cel. Działanie takie zostało uzgodnione pomiędzy Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, Ministrem Finansów, Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz BGK. Jak wskazano w uzasadnieniu, środki powstałe z obniżenia funduszu statutowego BGK posłużą realizacji priorytetów wskazanych w SOR, w tym projektu flagowego.

			kategorii kwot do długu publicznego spowodowały rozpoczęcie już jakiś czas temu rozmów z Ministerstwem Finansów nt. polityki dywidendowej wobec Banku. Sygnalizowane powyżej potencjalne konsekwencje utworzenia Funduszu w przedstawionej formule (obniżenie funduszu statutowego BGK) oraz proponowana zmiana ustawy o BGK w zakresie składu organów Banku, stwarzają istotne zagrożenia w zakresie klasyfikacji BGK do podmiotów sektora publicznego, ze wszystkimi tego faktu konsekwencjami. Podkreślamy, że w piśmie skierowanym do GUS, o którym mowa wyżej, akcentowaliśmy również niezależność działania Banku zgodnie z jego misją i zadaniami określonymi w przepisach ustrojowych (ustawie o BGK i statucie). Wskazywaliśmy na działania Banku na zasadach rynkowych, a także podkreślaliśmy stosowanie wymogów i praktyk w zakresie działalności bankowej zgodnie z przepisami prawa bankowego polskiego oraz europejskiego. Zapewnienie wielkości kapitałów zgodnie z tymi przepisami było również wskazane jako silna przesłanka dla traktowania BGK w zakresie klasyfikacji ESA 2010 jako podmiotu finansowego nie zaliczanego do sektora publicznego. Zaznaczamy również, że zmiana klasyfikacji BGK niesie za sobą m.in. ryzyko zaistnienia konieczności niezwłocznej spłaty kredytów udzielonych Krajowemu Funduszowi Drogowemu przez Europejski Bank Inwestycyjny. Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności nie rekomendujemy kontynuowania prac nad projektem ustawy w obecnym kształcie.	
18.	Komitet Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	W projekcie ustawy nie jest uwzględniona rola instytucji macierzystych laboratoriów wchodzących do WIB. W szczególności uściślenia wymaga kwestia udziału instytucji macierzystej we własności intelektualnej, stworzonej w ramach WIB.	UWAGA WYJAŚNIONA Kwestie te będą regulowane w umowie zawieranej z jednostką macierzystą, która będzie oparta w tym zakresie na zasadach określonych przez podmiot zarządzający we współpracy z MNiSW.
19.	Komitet Polityki Naukowej	Uwaga ogólna	Nazwa Fundusz Nauki Polskiej (FNP) jest bardzo podobna do nazwy Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (FNP). Może to prowadzić do nieporozumień. Możliwa inna nazwa to np. Polski Fundusz Naukowy.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Zmieniono nazwę Funduszu na Fundusz Polskiej Nauki.
20.	Związek Pracodawców	Uwaga ogólna	W uzasadnieniu do ustawy zamieszczono informację, że szczególnym wsparciem będzie objęty obszar biotechnologii.	UWAGA WYJAŚNIONA Ustawa celowo nie określa obszaru, w którym będą tworzone

	Business Centre Club		Wskazanie wyłącznie jednego obszaru do wsparcia finansowego nie jest dobrym rozwiązaniem. Innowacyjność gospodarki można budować w oparciu o różne dziedziny nauki, dlatego ograniczenie wyłącznie do biotechnologii będzie powodowało zahamowanie rozwoju innych dziedzin.	wirtualne instytuty badawcze, właśnie po to by w przyszłości mogły być one tworzone w różnych obszarach. Należy jednak pamiętać, że przy ograniczonych zasobach finansowych i wielkości nakładów finansowych jakie należy przeznaczyć by móc oczekiwać satysfakcjonujących wyników w zakresie innowacyjnych wdrożeń, szczególnie w takich sektorach jak biotechnologia czy medycyna, wdrożenie projektowanego mechanizmu w jednym obszarze wydaje się być działaniem najbardziej racjonalnym.
21.	Związek Pracodawców Business Centre Club	Uwaga ogólna	W ustawie nie określono na jaki okres czasu „podmiot zarządzający” miałby być wskazywany przez ministra, nie określono również sposobu monitorowania działań „podmiotu zarządzającego”, zasad i częstotliwości przeprowadzania audytów oraz zasad odwołania przez ministra.	UWAGA WYJAŚNIONA Przewiduje się, że ze względu na konieczność zapewnienia długoterminowego finansowania, umowa z podmiotem zarządzającym będzie zawierana na 10 lat. Będą w niej jednak zawarte mechanizmy kontroli i przewidziana jest możliwość odstąpienia od umowy. Wszystkie te elementy będą określone w umowie i będą one zależne m.in. od tego, kto zostanie podmiotem zarządzającym (czy będzie to Spółka PORT, będąca jednoosobową spółką Skarbu Państwa czy też inny podmiot, wybrany w konkurencyjnym naborze). Należy zauważyć, że projekt ustawy daje możliwość nadzoru nad podmiotem zarządzającym (art. 8 ust. 5 i 6), a umowa pomiędzy ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki a podmiotem zarządzającym określi m.in. sposób i tryb sprawowania nadzoru nad podmiotem zarządzającym czy warunki rozwiązania umowy.
TABELA nr II - KONSULTACJE PUBLICZNE				
Lp.	Podmiot zgłaszający	Jednostka redakcyjna projektu	Treść uwagi	Stanowisko MNiSW UWAGA UWZGLĘDNIONA UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA (uzasadnienie) UWAGA WYJAŚNIONA
22.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Uniwersytet Medyczny im. K.	Art. 1	Powinno być cyt.: „ <i>służącą rozwojowi nauki i innowacyjnych produktów</i> ”. Brak konsekwencji z zapisem w art. 5, ust. 1, pkt 1, w którym wspomina się o prowadzeniu działalności naukowej, a nie tylko B+R.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Zgodnie z art. 1 celem ustawy jest finansowanie działalności naukowej, w celu powstawania innowacyjnych produktów, a więc w celu praktycznych, podlegających komercjalizacji, efektów badań naukowych i prac rozwojowych (które są elementami definicji działalności naukowej). Art. 5 ust. 1 jest spójny z art. 1 gdyż mówi on o prowadzeniu działalności

	Marcinkowskiego w Poznaniu)			naukowej. Działalność ta nie będzie jednak służyła samemu rozwojowi nauki (temu celowi są poświęcone w Polsce inne mechanizmy wsparcia), a rozwojowi innowacyjnych
23.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	Art. 2	Proponuje się dodanie punktu w brzmieniu: „wpływów z inwestycji dokonanych z okresowo wolnych środków Funduszu w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa”. Ma to na celu zachowanie spójności z przepisem art. 4 ust. 1 pkt 2. Przepis ten umożliwia bowiem inwestowanie okresowo wolnych środków w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, dochody z tego tytułu nie są jednak uwzględniane w art. 2, w którym określa się pochodzenie środków Funduszu.	UWAGA WYJAŚNIONA Nie ma potrzeby dodania dodatkowego punktu, gdyż dochody z tego tytułu są uwzględnione w art. 2 pkt 11, obejmującym wpływy z innych tytułów.
24.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	Art. 2	Proponuje się dodanie punktu w brzmieniu: „wpływów z inwestycji dokonanych z okresowo wolnych środków Funduszu w papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski”. Ma to na celu zachowanie spójności z przepisem art. 4 ust. 1 pkt 3. Przepis ten umożliwia bowiem inwestowanie okresowo wolnych środków w papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski, dochody z tego tytułu nie są jednak uwzględniane w art. 2, w którym określa się pochodzenie środków Funduszu.	UWAGA WYJAŚNIONA Nie ma potrzeby dodania dodatkowego punktu, gdyż dochody z tego tytułu są uwzględnione w art. 2 pkt 11, obejmującym wpływy z innych tytułów.
25.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	Art. 2 pkt 6	Proponuje się nadanie przepisowi brzmienia: „wpływów z inwestycji dokonanych z okresowo wolnych środków Funduszu w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355);”. W celu zachowania spójności z przepisami art. 4 ust. 1 pkt 4 oraz art. 2 pkt 2 proponuje się dookreślić, że inwestycje dokonywane są z okresowo wolnych środków.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Nie ma potrzeby takiej zmiany. Możliwość inwestowania okresowo wolnych środków Funduszu jest wskazana w art. 4 projektu ustawy. Dodanie proponowanego sformułowania niepotrzebnie powtarzałoby tą samą informację.
26.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	Art. 3 ust. 1 pkt 1	Wskazuje się na brak doprecyzowania sposobów finansowania działań, określonych w art. 5 ust. 1 (czy ma być ono w formie pożyczek, grantów, inwestycji kapitałowych, itp.?)	UWAGA WYJAŚNIONA Co do zasady będą to granty. Przepisy ustawy nie zamykają jednak drogi, by w miarę rozwoju proponowanej w projekcie ustawy formy wspierania działalności naukowej, w przyszłości, były to również inne instrumenty. Szczegóły finansowania będą zawarte w odpowiednich umowach.
27.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	Art. 4 ust. 1	Proponuje się wykreślenie sformułowania „z zastrzeżeniem ust. 2”, ponieważ w ustępie 2 jest odesłanie do ust. 1.	UWAGA UWZGLĘDNIONA

28.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Art. 5 ust. 1	Proponuje się zamieniać słowa „mogą być” na „są”, skoro celem utworzenia Funduszu (zgodnie z uzasadnieniem) jest finansowanie zespołów badawczych w formie WIB.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Nie ma potrzeby zmiany tego przepisu. W obecnym brzmieniu określa on na co mogą być przeznaczane środki Funduszu.
29.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum w Krakowie)	Art. 5 ust. 1	Proponuje się dodać pkt 3 w brzmieniu: „pokrycie kosztów jednostek naukowych (podmiotów) związanych z utrzymaniem ich zasobów (w tym obsługi technicznej i administracyjnej) oraz infrastruktury, w zakresie niezbędnym dla realizacji pracy zespołów badawczych”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Kwestie szczegółowe tego typu będą regulowane w umowie zawieranej przez podmiot zarządzający z jednostką macierzystą zespołu badawczego wchodzącego w skład wirtualnego instytutu badawczego, zgodnie z art. 9 projektu ustawy.
30.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu)	Art. 5 ust. 1 pkt 1	Czy środki FNP nie będą już przeznaczane na inne inicjatywy, które nie są wirtualnym instytutem badawczym?	UWAGA WYJAŚNIONA Środki Funduszu mogą być przeznaczane na finansowanie zespołów badawczych prowadzących działalność naukową w formie wirtualnych instytutów badawczych. Niezależnie od tego należy zauważyć, że ustawa tworzy Fundusz, nie reguluje zaś w żaden sposób funkcjonowania Fundacji na rzecz Nauki Polskiej.
31.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Art. 5 ust. 1	Nie sprecyzowano, jaki procent wydatków danego wirtualnego instytutu badawczego mogą stanowić wydatki na prowadzenie badań, a jaki wydatki związane z komercjalizacją, podczas gdy precyzyjnie określono procentowy udział kosztów zarządzania instytutem. W przypadku flamandzkiego instytutu VIB, udział środków na prowadzenie badań wynosi około 80%. Nie sprecyzowano również kto będzie mógł wydatkować środki z funduszu nauki na komercjalizację, w szczególności czy będą mogły korzystać z nich również podmioty z których pochodzą członkowie zespołów badawczych. Byłoby to korzystne, ponieważ w większości uczelni istnieją centra transferu technologii, zatrudniające wyspecjalizowanych brokerów,	UWAGA WYJAŚNIONA Sprecyzowanie procentowego udziału wydatków na prowadzenie badań oraz na komercjalizację jest niemożliwe na poziomie ustawowym. Zależy ono m.in. od obszaru badawczego, stopnia zaawansowania na jakim zostaną rozpoczęte oraz zakończone prace zespołów badawczych (należy przewidywać, że będą się one znacznie różnić pomiędzy sobą w tym zakresie). Kwestie szczegółowe tego typu mogą być regulowane w umowie zawieranej przez podmiot zarządzający z jednostką macierzystą zespołu badawczego wchodzącego w skład WIB, zgodnie z art. 9 projektu ustawy. Nie mniej jednak przepisy

			zajmujących się na co dzień komercjalizacją wyników badań. Brak skorzystania z potencjału wypracowanego przez uczelnie w tych centrach byłby przejawem niegospodarności.	związanych z komercjalizacją zostały powierzone podmiotowi zarządzającemu.
32.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A	Art. 5 ust. 2	Należy doprecyzować definicję wirtualnego instytutu badawczego. Obecna definicja nie precyzuje czym jest „ <i>forma organizacji pracy (...) zespołów badawczych</i> ”, czym różni się od innych form organizacji pracy. W definicji znajduje się też szereg pojęć ocennych niedookreślonych, jak: „ <i>zespół konkurencyjny na poziomie międzynarodowym</i> ”, „ <i>wysoki potencjał zastosowań społeczno-gospodarczych</i> ”, „ <i>lider uznany dorobku</i> ”. Obecna definicja budzi też wątpliwości w kontekście art. 6 ust. 2, w której Minister podpisuje umowę o zarządzanie wirtualnym instytutem badawczym, tj. formą organizacji pracy zespołów badawczych.	UWAGA WYJAŚNIONA Obecna definicja przez pojęcie „forma organizacji pracy” wskazuje, że nie mamy do czynienia z bytem o osobnej podmiotowości prawnej, a jedynie sposobem organizowania pracy rozproszonych zespołów badawczych. Wykorzystanie jedynie kierunkowych elementów definicji współgra z konstrukcją ustawy, w której istotne elementy funkcjonowania wirtualnych instytutów badawczych będą doprecyzowane na poziomie umowy z podmiotem zarządzającym. Wykorzystane pojęcia są już obecnie z powodzeniem wykorzystywane w praktyce przez m.in. NCBiR oraz NCN.
33.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Art. 5 ust. 2	Jako jedyny cel działalności wirtualnych instytutów badawczych wskazano komercjalizację wyników działalności naukowej. Postulujemy poszerzenie celów instytutów tak, aby pełniej wykorzystywane były efekty ich pracy nie tylko przez gospodarkę, ale również społeczeństwo. Belgijski instytut VIB ma trzy cele działalności: prowadzenie badań w strategicznych dziedzinach, transfer technologii umożliwiający dostęp do innowacji konsumentom i pacjentom oraz rozpowszechnianie wiedzy naukowej w społeczeństwie (<i>scientific information for the general public</i>). Szczególnie w dziedzinach takich jak biotechnologia, potrzebne są instytucje, które mogą pełnić taką rolę, przekazując oparte na wiedzy, obiektywne informacje. Byłby to również przejaw wspierania tzw. Nauki 2.0. oraz podejścia do innowacji, określanego w literaturze i politykach publicznych jako model poczwórnej helisy (Quadruple Helix).	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Nie negując potrzeby realizowania takich celów jak rozpowszechnienie wiedzy naukowej w społeczeństwie, należy zwrócić uwagę, że w związku z ograniczonymi środkami, cel Funduszu został zaprojektowany jako wspieranie działalności naukowej służącej rozwojowi produktów. Koncentracja na tym celu pomoże uniknąć tworzenia rozbudowanych struktur, dublujących zakres swoich kompetencji z już istniejącymi instytucjami, realizującymi takie cele. Ponadto przez wskazanie w ustawie, iż badania mają być prowadzone w obszarach o wysokim potencjale społeczno-gospodarczym, można oczekiwać, że będą one przedmiotem debat publicznych na różnych poziomach, a wiedza na ich temat będzie szeroko rozpowszechniona.
34.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Art. 5 ust. 3	Postuluje się zmianę kolejności przesłanek przyznawania środków z Funduszu tak, aby podkreślić znaczenie potencjału komercjalizacyjnego i potencjału do prowadzenia działalności naukowej, ponieważ to te elementy mają największe znaczenie dla możliwości osiągnięcia celu. Ponadto podkreślenie jako najważniejszych dotychczasowych osiągnięć członków zespołu badawczego, może ograniczać dostęp do środków dla młodych badawczy. Ponadto w ustawie nie została w jasny sposób określona kolejność poszczególnych działań związanych z	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Istotą projektu jest by wspierać zespoły doświadczone, o potencjale pozwalającym tworzyć produkty na światowym poziomie. Niezależnie od tego trzeba zauważyć, że przepis nie wyklucza sytuacji, w której w ramach jednego zespołu będą zarówno naukowcy o bardzo dużym doświadczeniu jak i ci o mniejszym. Z punktu widzenia możliwości osiągnięcia celu wskazanego w projekcie to jest komercjalizacji badań o dużym potencjale oddziaływania społecznego istotne jest, aby

			przyszaniam środków. Czy najpierw podpisywana jest umowa między ministerstwem a podmiotem zarządzającym i przydzielane są środki z Funduszu, a następnie organizowane konkursy dla zespołów badawczych? Jeśli tak, na etapie przyznawania środków z Funduszu nie jest możliwa ocena kryterium dotychczasowych osiągnięć (art. 5 ust. 3 pkt 1), ponieważ zespoły badawcze nie zostały jeszcze wybrane. Postanowienia dotyczące kryteriów przyznawania środków z Funduszu powinny być przeniesione do części dotyczącej wyboru zespołów badawczych, tj. do art. 7. W obecnym miejscu powodują niejasność co do tego w którym momencie i kto decyduje o przyznaniu środków z Funduszu.	dofinansowanie trafiało do najlepszych zespołów badawczych. Warto też zauważyć, że istnieje wiele ścieżek finansowanych ze środków krajowych i unijnych, które wspierają także naukowców o mniejszym doświadczeniu. Zgodnie z projektem, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki podpisuje umowę z podmiotem zarządzającym, która określa m.in. sposób przekazywania środków. Określone w art. 5 ust. 3 kryteria przyznawania środków dotyczą wyłaniania zespołów badawczych (przez podmiot zarządzający) i jednym z nich są dotychczasowe osiągnięcia członków zespołu badawczego.
35.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Art. 6 ust. 1	Minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego i nauki wskazuje sposób wyłonienia podmiotu, z którym zostanie zawarta umowa o zarządzanie WIB, jednak żaden z przepisów ustawy nie precyzuje tego sposobu. Zapisy ust. 2 ww. artykułu mówią tylko o tym, że zarządzać WIB może albo spółka PORT, albo podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, wybrany w trybie otwartego konkursu ofert (art. 6 ust. 2 pkt 2), zatem należy roznieć, że tryb konkursu odnosi się tylko do tych podmiotów. Natomiast ustawa nie określa sposobu wyboru między spółką PORT a podmiotami wskazanymi w ustawie - Prawo o szkolnictwie	UWAGA WYJAŚNIONA Kryteria wyboru jednego lub drugiego rozwiązania określone są w art. 7 ust. 1 projektu, minister bierze pod uwagę obszar w którym mają być prowadzone badania oraz potencjał organizacyjny do realizacji zadań w zakresie zarządzania wirtualnym instytutem badawczym. PORT, z racji zmiany swojego charakteru na spółkę misyjną oraz w związku z posiadanym doświadczeniem w zakresie prowadzenia badań naukowych jest pierwszym wyborem do bycia podmiotem zarządzającym. Jeżeli PORT nie dysponuje odpowiednimi kompetencjami i zasobami, wtedy ogłaszany jest konkurs.
36.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Art. 6 ust. 1	Proponuje się brzmienie przepisu: „Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwany dalej „ministrem”, wskazuje - w porozumieniu z przedstawicielami środowiska naukowego, przedsiębiorców oraz środowiska organizacji wspierających transfer wiedzy - obszar działalności naukowej, w którym będzie prowadzona w formie wirtualnego instytutu badawczego działalność naukowa finansowana ze środków Funduszu, maksymalny okres jej finansowania i sposób wyłonienia podmiotu, z którym zostanie zawarta umowa o zarządzanie wirtualnym instytutem badawczym oraz podaje te informacje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.” Pozwoli to wziąć udział w procesie wyłaniania obszaru działalności naukowej instytutów oraz określania sposobu wyłonienia podmiotu zarządzającego	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Zgodnie z art. 1 ustawy Fundusz może finansować działalność naukową szczególnie ważną dla realizacji strategii rozwoju kraju. W uzasadnieniu wskazuje się w tym kontekście przede wszystkim na aktualnie obowiązującą „Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”. Należy mieć na uwadze, iż każdy dokument strategiczny, który może być podstawą do wskazania takiego obszaru, jest szeroko konsultowany społecznie, zarówno z przedstawicielami nauki jak i gospodarki.

			przedstawicielom kluczowych instytucji systemu innowacji, tj. reprezentanci nauki, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele środowiska organizacji wspierających transfer wiedzy (w tym centrów transferu technologii).	
37.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu)	Art. 6 ust. 2	Zapis należy usunąć - niepotrzebne jest tworzenie kolejnego bytu. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej do tej pory sama organizowała konkursy.	UWAGA WYJAŚNIONA Fundacja na rzecz Nauki Polskiej nie jest przedmiotem regulacji projektowanej ustawy. Tworzony jest Fundusz, z którego finansowana ma być działalność naukowa w formie wirtualnych instytutów badawczych.
38.	Narodowe Centrum Nauki	Art. 6 ust. 2	Każdy podmiot zarządzający powinien być wybrany w trybie otwartego konkursu. PORT nie powinien być traktowany priorytetowo, może tak jak inne jednostki wziąć udział w konkursie. Doświadczenie pokazuje, że najlepsze efekty daje finansowanie działalności naukowej przyznawane na podstawie prawdziwej konkurencji, a nie arbitralnych decyzji.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Ustawa daje wybór pomiędzy przeprowadzaniem konkursu ofert a wskazaniem PORT, jednoosobowej spółki Skarbu Państwa. Finansowanie działalności naukowej przez podmiot zarządzający odbywać się będzie w trybie konkursowym poprzez wybór konkurencyjnych zespołów badawczych.
39.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Art. 6 ust. 2	Proponuje się brzmienie przepisu: „ <i>Minister, biorąc pod uwagę obszar wskazany w komunikacie, o którym mowa w ust. 1, oraz potencjał organizacyjny i techniczny do realizacji zadań w zakresie zarządzania wirtualnym instytutem badawczym, zawiera umowę o zarządzanie wirtualnym instytutem badawczym z:</i> 1) <i>PORT Polskim Ośrodkiem Rozwoju Technologii Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością albo</i> 2) <i>spółką, której akcjonariuszami lub udziałowcami są wyłącznie Skarb Państwa lub inne państwowe osoby prawne. - zwanym dalej „podmiotem zarządzającym</i> Ma to na celu ograniczenie katalogu podmiotów, które mogą zarządzać wirtualnymi instytutami badawczymi do wskazanej przez ustawę spółki PORT sp. z o.o. oraz innych spółek, których akcjonariuszami lub udziałowcami są wyłącznie Skarb Państwa lub inne państwowe osoby prawne (włączanych również do katalogu spółek realizujących misję publiczną). Jedynie przyjęcie takiego modelu zapewni funkcjonowanie wirtualnych instytutów badawczych jako „instrumentów efektywnie realizujących misję i cele polityki państwa”, na co zwraca uwagę sam ustawodawca w uzasadnieniu do projektu.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA W odniesieniu do kwestii podmiotów mogących pełnić rolę podmiotów zarządzających projektowana ustawa ma uzupełniać obecny system finansowania działalności naukowej. Rozwiązania zawarte w projektowanej ustawie mają na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym a biznesowym. Obecny system tej współpracy oparty jest na kompetencjach jednostek naukowych, projektowane rozwiązanie zakłada zbudowanie mechanizmu współpracy z podmiotem komercyjnym jako jej inicjatorem. Niemniej będzie musiał on prowadzić działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły.

			Umożliwienie innego rodzaju podmiotom prywatnym zarządzania instytutami powodować może, iż pierwszorzędnym celem działalności instytutu nie będzie realizacja celów polityki naukowej i innowacyjnej państwa, ale interes danego podmiotu. Proponuje się również umożliwienie podmiotom tworzone przez uczelnie lub instytuty badawcze, lub wspólnie przez uczelnie/instytuty oraz spółki skarbu państwa, starania się o zarządzanie wirtualnymi instytutami badawczymi. Belgijski instytut VIB powstał jako właśnie takie wspólne przedsięwzięcie międzyuczelniane.	
40.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Art. 6 ust. 5	Wątpliwość budzi, czy oferta złożona w konkursie nie powinna zawierać też informacji o szacowanych kosztach realizowanych zadań, czy brak takiego wymogu oznacza, że wybrany WIB będzie dysponował całą kwotą określoną w ogłoszeniu o konkursie ofert, bez względu na ponoszone wydatki.	UWAGA WYJAŚNIONA Zgodnie z art. 7 ust. 4 pkt 5 oferta powinna zawierać „przewidywaną wysokość kosztów realizacji zadań podmiotu zarządzającego”.
41.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Art. 7 ust. 1	Proponuje się dodanie w art. 7 ust. 1 następującego punktu: „komercjalizacja wyników pracy zespołów badawczych we współpracy z podmiotami w których działalność naukową prowadzą członkowie zespołów badawczych, a w szczególności z ich centrami transferu technologii lub spółkami celowymi”. Wynika to z tego, że w katalogu zadań podmiotu zarządzającego pominięta została „komercjalizacja wyników pracy zespołów badawczych”. Proponuje się ponadto, aby była to komercjalizacja we współpracy z centrami transferu technologii lub spółkami celowymi podmiotów w których działalność naukową prowadzą członkowie zespołów badawczych. Strategiczna współpraca wirtualnych instytutów badawczych z uczelniami i ich centrami transferu technologii jest koniecznym warunkiem powodzenia planowanego przedsięwzięcia.	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA Uwaga została częściowo uwzględniona poprzez dodanie w art. 8 ust. 1 po pkt 7 punktu „komercjalizacja wyników pracy zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami”. Współpraca z podmiotami, w których działalność naukową prowadzą członkowie zespołu badawczego, została już uwzględniona w przepisie dotyczącym umowy zawieranej pomiędzy podmiotem zarządzającym a jednostką macierzystą lidera zespołu badawczego, określonej w art. 9. W tej umowie zawiera się m.in. zobowiązanie do współpracy przy komercjalizacji efektów działalności naukowej (art. 9 pkt 4), sposoby i warunki rozporządzania prawami własności intelektualnej oraz ich wykorzystania dla celów komercyjnych (art. 9 pkt 10), wielkości udziałów i korzyści wynikających z komercjalizacji efektów działalności naukowej (art. 9 pkt 11). We współpracy tej będą mogły uczestniczyć także centra transferu technologii czy spółki celowe podmiotów, w których zatrudnieni są liderzy i członkowie zespołu badawczego. Przepisy ustawy w tym zakresie komercjalizacji zostały zmienione i realizacja zadań związanych z komercjalizacją została powierzona podmiotowi zarządzającemu.

42.	Agencja Rozwoju Przemysłu S.A	Art. 7 ust. 2	Podmiot zarządzający powinien sprawować nadzór nad zespołami badawczymi, a nie nimi zarządzać.	UWAGA WYJAŚNIONA Zgodnie z przyjętym modelem, podmiot zarządzający zajmuje się jedynie zarządzaniem realizacją określonego planu badawczego przez zespoły badawcze, w tym sprawuje nadzór nad realizacją zadań (wynikających z umowy) przez zespoły badawcze. Pozwoli to uniknąć trudności związanych m.in. z tym, że członkowie zespołów badawczych są zatrudnieni w swoich jednostkach macierzystych.
43.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Art. 7 ust. 3	Proponuje się dodanie następującego punktu: „ <i>zasad i trybu komercjalizacji własności intelektualnej powstałej w wyniku działalności naukowej zespołów badawczych, w tym określenie minimalnego udziału w środkach z komercjalizacji podmiotów, w którym działalność naukową prowadzi lider i inni członkowie zespołu badawczego, oraz zasad podziału środków między takie podmioty, a także zasad współpracy z ich centrami transferu technologii lub spółkami celowymi</i> ”. Ma to na celu uwzględnienie zadań związanych z komercjalizacją (analogicznie jak w uwadze do art. 7 ust. 1), a także uwzględnienie roli akademickich centrów transferu technologii.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 5 opracowanie zasad i procedur w zakresie zarządzania własnością intelektualną oraz komercjalizacją wyników działalności naukowej zespołów badawczych lub know-how związanego z tymi wynikami należy do zadań podmiotu zarządzającego. W związku z tym kwestie te nie mogą być uregulowane w art. 8 ust. 3. Zasady dotyczące komercjalizacji i współpracy z jednostkami macierzystymi liderów zespołów badawczych, zostaną określone w umowie zawieranej pomiędzy podmiotem zarządzającym a jednostką macierzystą lidera zespołu badawczego, zgodnie z przepisami art. 9.
44.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Art. 7 ust. 4	Zapis, że wysokość środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów realizacji zadań przez podmiot zarządzający nie może przekroczyć 5 % środków finansowych przeznaczonych na działalność naukową jest nieprecyzyjny - proponuje się zastąpić go zapisem: „ <i>5% środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie wirtualnego instytutu badawczego</i> ” (określonych w ogłoszeniu o konkursie ofert), chyba, że chodzi o inne środki.	UWAGA CZĘŚCIOWO UWZGLĘDNIONA Przepis został doprecyzowany poprzez wskazanie, że 5% dotyczy działań wskazanych w art. 5 ust. 1 - tj. finansowania zespołów badawczych.
45.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum w Krakowie)	Art. 8	Proponuje się dodać punkt w brzmieniu: „ <i>zakres odpowiedzialności jednostki naukowej (podmiotu) oraz Lidera zespołu badawczego w zakresie sposobu dysponowania środkami finansowymi</i> ”.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Kwestie te są już uregulowane w art. 9. Umowa między podmiotem zarządzającym a podmiotem zatrudniającym lidera zespołu badawczego reguluje m.in. warunki i tryb przekazywania środków finansowych (pkt 3) oraz warunki i sposób rozliczenia przekazanych środków finansowych (pkt 12).
46.	Porozumienie Akademickich	Art. 8 ust. 1	Proponuje się zastąpienie sformułowania „ <i>podmiotem, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 3-6 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018</i>	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA W projektowanej ustawie, dążąc do maksymalnej

	Centrów Transferu Technologii		- <i>Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w którym działalność naukową prowadzi lider zespołu badawczego</i> ” sformułowaniem „podmiotami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 3-6 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - <i>Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w którym działalność naukową prowadzi lider i inni członkowie zespołu badawczego</i> ”. Ma to zapewnić udział w procesie wszystkich uczelni zatrudniających członków zespołów badawczych, a nie tylko uczelni zatrudniające lidera zespołu badawczego.	funkcjonalności zarządzania wirtualnym instytutem badawczym, zdecydowano się, że umowa będzie zawierana jedynie z podmiotem zatrudniającym lidera zespołu badawczego. Tym niemniej, zgodnie z art. 9 pkt 1, w umowie między podmiotem zarządzającym a podmiotem zatrudniającym lidera zespołu badawczego określa się m.in. liczbę członków zespołu oraz plan niezbędnych działań rekrutacyjnych. Oznacza to, że do zespołów mogą dołączać też osoby spoza podmiotu zatrudniającego lidera, na podstawie
47.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Art. 10	Obecne brzmienie sugeruje, że ze środków Funduszu finansuje się głównie pokrycie kosztów emisji i wykupu obligacji oraz spłat pożyczek i kredytów. Jeżeli celem utworzenia Funduszu jest finansowanie WIB, to ze środków Funduszu przede wszystkim powinny być wypłaty na rzecz zadań realizowanych przez podmioty zarządzające i zadania związane z funkcjonowaniem WIB.	UWAGA WYJAŚNIONA Przepisem wskazującym na co mogą być przeznaczone środki Funduszu jest art. 5 ust. 1. Art. 11 ma charakter uzupełniający, wskazuje pozostałe koszty konieczne do pokrycia w ramach funkcjonowania Funduszu.
48.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia	Art. 11	Skoro minister zawiera z BGK porozumienie określające szczegóły dotyczące podmiotu zarządzającego, sposobu, trybu i harmonogramów przekazywania środków, to wątpliwość budzi w jakim celu konieczny jest jeszcze każdorazowo wniosek ministra uruchamiający wypłatę. Czy wypłaty nie powinny być realizowane zgodnie z harmonogramem, a ewentualne zmiany wypłat następować na podstawie wniosku.	UWAGA WYJAŚNIONA Przyjęte rozwiązanie pozwoli na zachowanie kontroli ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki nad całym procesem przekazywania środków, szczególnie w przypadku, gdy będą nieprzewidziane zmiany w harmonogramie. Ponadto w art. 10 zrezygnowano z określania trybu w porozumieniu zawierany między ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki a BGK.
49.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Art. 12 ust. 2 pkt 4	Niezgodność z OSR, gdzie jest mowa, że informacje o realizacji planu finansowego Funduszu mają być składane co pół roku, a nie co kwartał.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Wprowadzono przepis zakładający półroczną sprawozdawczość.
50.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni	Art. 17	Proponuje się przeniesienie art. 17 na początek tekstu ustawy. Art. dotyczący utworzenia (wydzielenia) Funduszu mógłby być na początku, a nie na końcu.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Niezgodne z zasadami techniki prawodawczej - jest to przepis jednorazowy.

	Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)			
51.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Uzasadnienie	Z uzasadnienia nie wynika jasno, czy Fundusz Nauki Polskiej ma być funduszem celowym? W uzasadnieniu raz wskazuje się, że będzie on wyodrębniony z budżetu państwa, a raz, że z planu BGK.	UWAGA WYJAŚNIONA Fundusz nie będzie miał charakteru państwowego funduszu celowego.
52.	Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	Uwaga ogólna	Proponuje się zmianę nazwy Fundusz Nauki Polskiej gdyż skrót nazwy Funduszu „FNP” jest tożsamy ze skrótem nazwy Fundacji na rzecz Nauki Polskiej używanym powszechnie przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej, m.in. stanowiącym element logo Fundacji.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Zmieniono nazwę Funduszu na „Fundusz Polskiej Nauki”.
53.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego)	Uwaga ogólna	Projekt ustawy nie określa zasad wyboru, współpracy i finansowania spółki PORT. W ustawie opisano tylko tryb konkursowy, który zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 2) dotyczy tylko wyboru podmiotu zarządzającego WIB spośród jednostek, o których mowa w ustawie - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.	UWAGA WYJAŚNIONA Art. 7 ust. 1 wskazuje, że minister wybierając pomiędzy powierzeniem zadań podmiotowi zarządzającego spółce PORT a rozpisaniem konkursu na podmiot zarządzający bierze pod uwagę obszar działalności naukowej oraz potencjał organizacyjny i techniczny do realizacji zadań związanych z zarządzaniem wirtualnym instytutem badawczym. Zasady współpracy i finansowania podmiotu zarządzającego są takie same, niezależnie od tego czy wskazana została spółka PORT czy podmiot zarządzający został wybrany w otwartym konkursie ofert. Są one określone m.in. w art. 8.
54.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Wydział Nauk o Zdrowiu)	Uwaga ogólna	Proponuje się doprecyzować pojęcie „obszar” (art. 5 ust. 1 pkt 1 i kolejne). W projekcie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych istnieje wyłączenie pojęcie dziedzina i dyscyplina.	UWAGA NIEUWZGLĘDNIONA Zakres działalności naukowej objęty funkcjonowaniem wirtualnego instytutu badawczego, może w niektórych przypadkach, np. biotechnologii, być trudny do precyzyjnego opisanie w kategoriach dyscyplin naukowych, gdyż znajduje się on na styku wielu dyscyplin naukowych. W tym wypadku - zgodnie z nowym wykazem - mogą to być m.in. nauki farmaceutyczne, nauki medyczne, inżynieria biomedyczna, weterynaria, technologia żywności i żywienia. W związku z powyższym opisowe określenie obszaru, w którym będzie prowadzona działalność naukowa, w komunikacie ministra,

	w Katowicach)			jest bardziej zasadne, biorąc pod uwagę złożoną i interdyscyplinarną materię, w której funkcjonować będą wirtualne instytuty badawcze.
55.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu)	Uwaga ogólna	Uczelnie powinny mieć wpływ na ustalanie zasad dotyczących praw do IP i realizacji projektów finansowanych z FNP, w obecnym projekcie ustawy zasady te ustala samodzielnie PORT.	UWAGA WYJAŚNIONA Zasady rządzące prawami własności intelektualnej będą zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz będą uwzględniały podział środków z komercjalizacji pomiędzy zespół, jednostkę macierzystą oraz Fundusz. Nie ma potrzeby udziału uczelni w przygotowaniu zasad dotyczących praw własności intelektualnej.
56.	Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum w Krakowie)	Uwaga ogólna	W projekcie brak określenia roli jednostki (podmiotu) w procesie aplikowania do zespołów badawczych jej pracowników. Z projektu wynika, że potencjalni członkowie zespołów badawczych zgłaszają się do konkursu bez wiedzy (zgody) kierowników jednostek, w których są zatrudnieni.	UWAGA WYJAŚNIONA Zgodnie z art. 8 ust. 3 pkt 3 w umowie pomiędzy ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki a podmiotem zarządzającym określony będzie sposób i tryb przeprowadzania konkursów na wyłonienie zespołów badawczych. W umowie zawarty zostanie obowiązek przedstawienia zgody podmiotu zatrudniającego lidera zespołu badawczego.
57.	Narodowe Centrum Nauki	Uwaga ogólna	Proponuje się zmianę nazwy ustawy na taką, której skrót byłby inny niż FNP, np. na „Fundusz Innowacyjnej Nauki” lub „Fundusz Wirtualnych Instytutów Badawczych”. Planowany fundusz będzie miał bowiem bardzo podobną nazwę do działającej od 27 lat i bardzo zasłużonej dla rozwoju polskiej nauki Fundacji na rzecz Nauki Polskiej.	UWAGA UWZGLĘDNIONA Zmieniono nazwę Funduszu na „Fundusz Polskiej Nauki”.
58.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Uwaga ogólna	Projekt ustawy opisuje mechanizm finansowania prac badawczych w sposób niezwykle ramowy, co nie pozwala w sposób jednoznaczny stwierdzić, czy „ <i>rozwój konkurencyjności podmiotów krajowych</i> ” nie odbędzie się kosztem autonomii uczelni, szczególnie w zakresie zarządzania mieniem w postaci własności intelektualnej oraz infrastruktury badawczej. Umowa o finansowanie zespołu badawczego ze środków Funduszu określać ma m.in. „ <i>zakres praw wynikających z przyznania praw autorskich i pokrewnych oraz praw własności przemysłowej; sposób i koszty sprawowania ochrony praw własności intelektualnej; sposoby i warunki rozporządzania prawami własności intelektualnej oraz ich wykorzystania dla</i>	UWAGA WYJAŚNIONA Nie może być mowy o ograniczaniu autonomii uczelni w zakresie zarządzania własnością intelektualną czy infrastrukturą badawczą gdyż każdorazowo umowa o przyznanie środków z Funduszu będzie zawierana z podmiotem zatrudniającym lidera zespołu badawczego, a nie z liderem czy samym zespołem badawczym. Zespoły zgłaszające się do konkursu będą już miały uprzednią zgodę swojej jednostki macierzystej (będzie ona wymagana w zgłoszeniach do konkursów na zespoły badawcze, przez wskazanie tego obowiązku w umowie między ministerstwem a podmiotem zarządzającym). Finansowanie z Funduszu ma pozwolić na wzmocnienie potencjału wybranych

		komercyjnych i do dalszych badań naukowych lub prac rozwojowych; wielkości udziałów i korzyści wynikających z komercjalizacji efektów działalności naukowej” (art. 8 pkt 8-11). Z treści powyższych zapisów wynika, że uczelnia na mocy umowy o finansowanie zespołu badawczego może być pozbawiona praw autorskich i praw własności przemysłowej, ale także możliwości decydowania o formie ochrony i wykorzystania wyników projektu do dalszych prac badawczych, co może pozostać nie bez wpływu na ocenę parametryczną uczelni. Jednocześnie projekt ustawy nie dookreśla, kto miałby stać się „właścicielem” powstałych w projekcie wyników: podmiot zarządzający (strona umowy o finansowanie zespołu badawczego), Skarb Państwa, MNiSW czy też Bank Gospodarstwa Krajowego (w którego strukturach jest wydzielony Fundusz), co ma istotne znaczenie chociażby z punktu widzenia zgłaszania praw własności przemysłowej do urzędów patentowych. W sferze komercjalizacji uczelnia również może być pozbawiona prawa wykorzystania wyników projektu dla celów komercyjnych, jak również prawa do korzyści z ich komercjalizacji. Są to wszystko rozwiązania kreujące wyjątki od zasad określonych w art. 152 i następnych Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - <i>Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce</i> oraz wynikających z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 roku <i>Prawo własności przemysłowej</i>. Ponadto w przypadku wielu projektów badawczych, realizowanych przez wirtualne instytuty, powstające rezultaty będą oparte lub będą wykorzystywały wyniki wypracowane wcześniej przez badaczy w ramach ich działalności w uczelni lub uczelniach. Taka „rozproszona” własność intelektualna może utrudniać efektywną komercjalizację. Ze względu na „wirtualny” charakter instytutów, będą one musiały ponadto korzystać z infrastruktury badawczej uczelni, co jest niemożliwe bez zawarcia z nią stosownego porozumienia. Nie ulega wątpliwości, iż ścisła współpraca tworzonych wirtualnych instytutów badawczych z uczelniami oraz ich centrami transferu technologii lub spółkami celowymi jest decydująca dla powodzenia tej inicjatywy. Ustawa powinna regulować warunki tej współpracy w możliwie precyzyjny sposób. Musi on zapewniać udział uczelni z których pochodzić będą członkowie zespołów badawczych (i ich centrów	Zespołów badawczych, a tym samym ich jednostek macierzystych. Wszystkie kwestie jak zarządzanie własnością intelektualną czy dostęp do infrastruktury badawczej będą określone w szczegółowej umowie zawieranej między podmiotem zarządzającym, a podmiotem zatrudniającym lidera zespołu badawczego.
--	--	--	--

			transferu technologii lub spółek celowych) w procesie ochrony wyników badań i ich komercjalizacji. Powinien gwarantować też umieszczenie w umowach zawieranych między podmiotem zarządzającym wirtualnym instytutem badawczym a uczelniami, precyzyjnych zasad korzystania z infrastruktury badawczej i zasad dotyczących wykazywania rezultatów badań dla celów parametryzacji.	
59.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Uzasadnienie	Uzasadnienie do projektu ustawy zawiera deklarację, iż ustawa pozwoli na zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach międzynarodowych, choć sam projekt nie odnosi się w żadnym miejscu bezpośrednio do współpracy z przedsiębiorstwami. Jak pokazuje przykład flamandzkiego VIB, ich zaangażowanie jest decydującym warunkiem powodzenia podobnych inicjatyw. Obecnie tworzone sieci zespołów naukowych i przedsiębiorstw najczęściej powstają w celu pozyskania dofinansowania i istnieją jedynie przez okres trwania projektu. Ustawodawca nie zwiększa w zaproponowanym modelu szans na to, że ta ścisła współpraca zaistnieje i będzie trwała. Zdaje się traktować relacje wirtualnego instytutu badawczego oraz przedsiębiorstw jedynie przez pryzmat jednorazowych transakcji przenoszących prawa do wyników badań naukowych.	UWAGA WYJAŚNIONA W przyjętym modelu organizacyjnym wirtualnego instytutu badawczego współpraca z przedsiębiorstwami jest traktowana jako warunek uzyskania dofinansowania ze środków Funduszu. Wirtualne instytuty badawcze mają dostarczać na rynek doskonałe badania naukowe, które będą podstawą do tworzenia nowych produktów lub usług przez przedsiębiorców. Ponadto udział środowiska przedsiębiorców będzie zapewniony m.in. w trakcie oceny zgłoszonych zespołów i potencjału komercjalizacyjnego ich projektów, a także w trakcie samego procesu komercjalizacji. Konieczność takiego zorganizowania współpracy z sektorem przedsiębiorców będzie określona w umowie z podmiotem zarządzającym.
60.	Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii	Uzasadnienie	Zauważa się w uzasadnieniu, iż: „Analiza obowiązującego stanu prawnego wykazała, że nie ma możliwości wdrożenia rozwiązania przewidzianego w projektowanej ustawie w formie dostępnych narzędzi prawnych i instytucji tworzących systemy szkolnictwa wyższego i nauki. Obowiązujące przepisy nie przewidują długoterminowego i stabilnego finansowania działalności naukowej prowadzonej przez zespoły badawcze i komercjalizacji wyników ich badań.” Należy zatem zadać pytanie, dlaczego nie zaproponowano w pierwszej kolejności wprowadzenia odpowiednich zmian przepisów umożliwiających takie długoterminowe i stabilne finansowanie działalności naukowej oraz jej komercjalizacji w ramach istniejących struktur uczelni i instytutów badawczych, a nie z ich pominięciem.	UWAGA WYJAŚNIONA Zmiana obecnie obowiązujących przepisów wymagałaby przemodelowania całego systemu, który generalnie jest pozytywnie oceniany oraz zaczyna wykazywać swoją wartość, ale nie jest dedykowany celom określonym w projektowanej ustawie. W związku z powyższym, w projektowanej ustawie proponuje się rozwiązania, które mają być uzupełnieniem obecnego systemu. Ponadto niezasadne jest twierdzenie, iż komercjalizacja wyników badań zespołów badawczych wchodzących w skład wirtualnego instytutu badawczego odbywać się będzie z pominięciem funkcjonujących na poziomie jednostki macierzystej lidera struktur komercjalizujących wyniki badań.
61.	Porozumienie Akademickich	Uzasadnienie	Wskazuje się, że utworzenie funduszu jest „jednym ze sposobów rozwiązania problemu niskiej komercjalizacji	UWAGA WYJAŚNIONA Rozwiązania w projektowanej ustawie nie mają na celu zmiany

	Centrów Transferu Technologii		<i>innowacyjnych pomysłów. Finansowanie takie jest niezbędne dla prowadzenia badań i wdrażania ich wyników”</i>. Środowisko centrów transferu technologii od lat postuluje zmiany prawne oraz wprowadzenie nowych, stabilnych mechanizmów finansowania procesu komercjalizacji wyników badań naukowych. Proponowane w projekcie ustawy szczegółowe rozwiązania wskazują niestety, że po raz kolejny zamiast wykorzystać potencjał istniejący, tworzy się narzędzie równoległe, zasilając je nieporównywalnie większymi środkami niż te, którymi dysponują łącznie wszystkie centra transferu technologii polskich uczelni, a przede wszystkim środkami rozliczonymi w znacząco dłuższej perspektywie czasowej.	całego systemu komercjalizacji, a jedynie uzupełnienie go przez nowy element, jakim będą wirtualne instytuty badawcze. Będą one tworzone w obszarach priorytetowych z punktu widzenia polityki rozwojowej kraju, co pozwoli na skoncentrowanie zasobów w krótkim czasie i osiągnięcie efektów, które nie byłyby możliwe szybko w ramach obecnego systemu. Proponowany w projekcie system nie pomija istniejących podmiotów zajmujących się komercjalizacją wyników badań naukowych, zasady ich współpracy z pomiotem zarządzającym będą określone w umowie zawieranej między podmiotem zarządzającym a jednostką macierzystą lidera zespołu badawczego.
--	--------------------------------------	--	---	--

2. Projekt rozporządzenia nie wymagał zasięgnięcia opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji ani uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.
3. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Warszawa, dnia 21 stycznia 2019 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1183.2018/13/mrz

dot.: RM-10-7-19 z 18.01.2019 r.

KPRM

22 -01-

RKP-5782-2019

Pan Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Włodarczyk
Początek z Stanu

Do wiadomości:

Pan Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

